The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, SEPTEMBER 7,

LATVIJA
AMERIKĀ

72. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 7. SEPTEMBRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH"

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA
Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

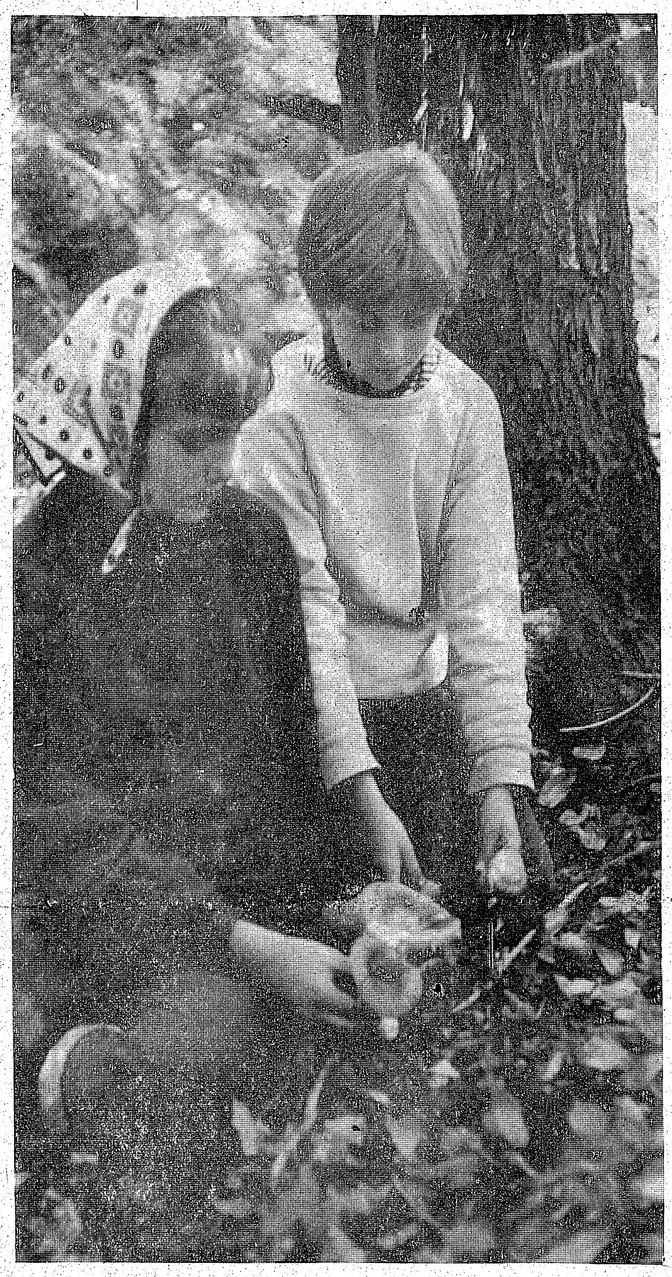

Mazās sēņotājas. J. Liģera uzņ.

Klīvlendas Dziesmu svētku koncerts

Būtu grūti iesākt vēstījumu par šo latviešu dziesmas goda dienu, nepieminot vareno Dziesmu svētku gājienu. Treju latviešu paaudžu soļu dima atskanēja Klīvlendas ielās. Lielākam dziedātāju pulkam šis bija pirmais dziesmotās parādes gājiens, tāpat dažiem tas, varbūt, paliks arī pēdējais, dzīves nepielūdzamās likumības dēļ. Nerimstošā latviešu asins un dzīves ziņā te arī vēlējām šo, bieži fražaino, bet šodien tik bezgala īsteno dziesmu draudzes noliku-mu: „Dziedot nūžu nodzīvoju!" Šķiet, ka pār visiem dziedātāju un klausītāju pulkiem pārsalca latviešu Indrāni oši, šoreiz ne šķeļot, bet vienējot visus kādas patiesas un īstas latviskas labvēlības un mīlestības zīmē. Šajā brīdī visi jutāmies vienuviet, kā brāļi un māsa, kuriem svešaukstā politika un kuriem nekāda rada nav ikas ķildas un mazvērtīgas neticības. Jo mēs izgājām tēvzemes svētkos, kur aizmūžīgā sirds pulsā sajūtām tikai to labāko, kaistāko un vērtīgāko, ko mūžīgā Latvija mums katram devusi pirā. Tad dziedāsim, latvieši! Lī sadzird mūs arī dzimtenē! Curi gadu simteņiem mēs neesa rimušies nest sevī brīvības domu. Šodien šī doma izpaudās mūsu dziesmās.

Dziesmotā gāpna dalībniekus ar sajūsmas sicieniem apveltīja Klīvlendas ielās un plašajā Auditorijā pulcinājies latviešu dziesmas cienītāj. To skaitu tūkstošos. Tāpat dziedātāju saimes skaits rēķīo ar tūkstoti.

Padarīts mīļgs dziesmu vie-

nības darbs, par ko vispirmā kārtā var būt lepni pašaizliedzīgie dziesmu pulki un to vadoņi. Lepna var būt arī latviešu tauta. Visīstāko pateicību izteiks un pieminēs brīvā, neatkarīgā Latvija, kad viņas laiks nāks.

Koncertu ievadīja Bruno Skultes diriģētā Helmera Pavasara Dāvida 96. dziesma, kas, pacilātā noskaņā tverta, jau ar pašām pirmajām skaņām atrada labu kontaktu ar milzīgi plašo klausītāju saimi. Grūti gan par ērģelēm saukt nenosakāmas skaņu kvalitātes instrumentu, kura vadība atradās Arnolda Kalnāja drošā zināšanā. Tālāk sekoja Ūdensrožu vainags (A. Kalniņš) un Maldi (J. Cīrulis) — latviešu koņu dzelzs repertuārs, ko latviešu dziedātāji un klausītāji pamatīgi iepazinuši un iemīļojuši tā, ka ar visām tiesībām varam to nosaukt par koņu zelta repertuāru. Šīs dziesmas vadīja jaunais virsdiriģents Arvids Purvs, kas savā mūzikāli apzinīgā un noteiktā vadībā ievija arī bagātu nianšu skālu. Tikpat droši un iespaidīgi izskanēja dīsi latviešu tautas dziesmu darinājumi Bāleliņa līgaviņa(V. Dārziņš) un Ai, zaļā līdaciņa (T. Ķeniņš). Mazas intonācijas svārstības viegli iespējamas pirmajā un te nevienu nevainojam, taču otrā tautas dziesma izstiepās mazliet par gaņu. Kaut arī autors dziesmas otro daļu apzīmējis „lēni un izteiksmīgi" pārāk lēna un par daudz izteiksmīga dziedāšana neizbēgami aizved tādā kā orientālā pasaulē. Dzīvi un ņipri veidojās dziesmas pirmā daļa, kuŗā nedaudz sajutām basu ritmiskās nepilnības. Šeit liela nozīme pašu dziedātāju stingrākai disciplīnai koņu kopmēģinājumos. Citādi abas dziesmas veidojās skanīgā pilnībā un nozīmīgumā. Vēl Purvu redzējām vīru koņu priekšā, atskaņojot Nakts (J. Vītols), līdz ar to apstiprinot atziņu, ka Purva, lai gan šoreiz nelielā, bet nenoliedzami veiksmīgā virsdiriģenta debija uzskatāma par pozitīvi izdevušos.

Arnolds Kalnājs sniedza mūzikāli pārdomātu un nosvērtu Beverīnas dziedoņa tulkojumu, ko bija vēlams atkārtot. Latviešu klausītāji šo Vītola dziesmu ļoti cienī, par ko liecināja arī plašā aplausu šalka. Problemātisks jautājums, vai Dzimtenē (E. Šēnfelds) iespējams nevainojami izdziedāt tik plašam dziedātāju pulkam. Diskutējams arī svētku rīkotāju norādījums par dziesmas pirmatskaņojuma tiesību tīri praktisko nosargāšanu. Atļaujot dziesmu atskaņot arī atsevišķo koņu, tāpat dažādo apvienoto koņu koncertos, resp. ja tā jau iepriekš būtu pieredzējusi „skatuves briesmas," iespējams, ka šis mūzikāli bagātais Šēnfelda darbs (tuvāk to iztirzājis komponists Valentīns Bērzkalns Svētku vadonī) būtu veidojies kuplākā un drošākā izpildījumā. Tāpat atsevišķo koņu diriģentiem šīs dziesmas iestudēšanā vajadzēja ievērst vislielāko uzmanību un nopietnību tās sarežģītajai modulātoriskajai struktūrai. Paša autora ritma un nianšu apzīmējumi ne visai pārliecinoši, dziesmas teksta un mūzikas attiecības nosakot, un komponists, šķiet, maz pazīst tīri tehnisko koņa darbu un tā iespējas. Vai mazliet lēnāks un līdzenāks temps, tāpat plašāks legato nesniegtu pilnīgāku dziesmas tulkojumu? Problēmu te daudz, un ir labi, ka to daudz, jo tas mūs pasargās no iestigšanas kāda zināma veida rutīnas vieglumā. Katrā ziņā Kalnāja uzdevums še nebija apskaužams. Patiesā un dziļā drāmatismā aizšalca „Ej, saulīte, drīz pie Dieva" (A. Jērums), tur atzinības sveicienu godam nopelnīja arī soprānu un altu grupas. Tāpat labi izdevās gaiši priecīgā un spraigā „Rīgā pirku sirmu zirgu" (J. Vītols), kas ir ļoti pateicīgs materiāls dziesmu svētku programmās. Diemžēl, gandrīz chaotiski apstākļi parādījās šo Dziesmu svētku programmas pērlē — Atsa—duris veŗaties (J. Graubiņš), par kuŗiem daļa atbildības jāuzņemas arī virsdiriģentam. Pārāk lielām tempu maiņām kopkorim grūti izsekot, šķēpus varētu lauzt arī par šīs tautasdziesmas slikto izpildījumu. Visa cieņa Kalnājam pienākas par viņa paša drāmatiski patriotiskās kantātes „Trauksme 18. novembŗa naktī" izpildījumu vīru korim Klīvlendas simfoniskā orķestŗa pavadījumā. Te Kalnājs savi atestēja kā nopietni ņemamu orķestŗa šefu. Viņa instrumentācija spilgti krāsaina, instrumentu grupas iz-

(Nobeigums 2. lpp.)

101. Padomju veto

Ja jāizvēlas starp diviem ļaunumiem, kā, piemēram, Izraēlu un Sīriju, Padomju Savienība, domājams, izvēlējusies mazāko, uzņemdamās Sīrijas aizstāvēšanu Apvienoto Nāciju drošības padomē.

Pirms divām nedēļām, kad saspīlējums starp Sīriju un Izraēlu draudēja izvērsties jaunā Vidējo Austrumu karā, kāda sīriešu armijas patruļa nogalināja divus 19 gadu vecus izraēļu lauksaimniekus.Pēc sīkas izmeklēšanas Sav. Valstis un Anglija atzina, ka notikums nosaucams vienīgi par ļaunprātīgu slepkavību un kā tāds arī atzīmējams drošības padomes rezolūcijā. Bet Padomju Savienība domāja savādāk un ar savu 101. veto drošības padomes pastāvēšanas vēsturē angļu un amerikāņu rezolūciju apturēja. Kā Sīrija, tā Maroka izteikušas Padomju Savienībai sīltu pateicību, kamēr Riețumi baidās, ka netaisnais veto varētu izprovocēt Izraēlu pret arabiem un ka Vidējo Austrumu karš varētu patiesi sākties.

No Jeruzālemes saņemtas ziņas par kādu jaunu robežsadursmi starp Izraēlu un Jordānu. Jordānas robežsargi uzsākuši apšaudīt kādu izraēļu strādnieku grupu Jeruzālemes Izraēlas pusē, nogalinot kādu 60 gadu vecu strādnieku. Izraēļi jordaniešu ugunij nekavējoši atbildējuši. Abas puses iesniegušas kārtējo sūdzību Apvienoto Nāciju pamiera pārraudzības komisijai.

PAD. SAVIENĪBA UN DIENVIDSLAVIJA SOLA VIENOTU PALĪDZĪBU

Pēc laika ņēmēju stāstiem Tito un Chruščeva apkampieni Belgrades lidostā pēdējam aizbraucot bijuši daudz ilgāki nekā atbraucot. Komūnistu pasaulē to neiztulko kā Tito neslēpto prieku tikt vaļā no sava ciemiņa, bet gan kā abu valstsvīru vienošanās simbolu.

Pašreiz vēl nav skaidri zināms, vai Chruščevam izdevies ievilkt Dienvidslaviju Austrumeiropas savstarpējās saimnieciskās palīdzības paktā, vai ne. Ja arī vēl ne pilnīgi, tad uz to pusi zīmes tomēr rāda. Tā, piemēram, Tito un Chruščevs solījušies sadarbotties mazāk attīstīto valstu atbalstīšanā Afrikā un Āzijā. Kā var kādam palīdzēt tāda valsts kā Dienvidslavija, kas eksistē tikai no citu palīdzības, ir neatbildams jautājums. Jeb, varbūt, amerikāņu kviešī tiks pārbērti piemērotākos maisos un sūtīti tālāk?

VAI VAŠINGTONAS BRĪVĪBAS GĀJIENS ATMAKSĀJAS?

Vai Vašingtonas brīvības gājiens, piedaloties 200.000 nēģeriem un baltiem, bija laika un enerģijas vērts? Vai tas deva gaidītos rezultātus? No Vašingtonas lietpratēju viedokļa raugoties, gājiena rezultāti ir — un būs — kā pozitīvi, tā negatīvi, bet visumā nēģeŗi paliks iegu-vēji.

Ar gājienu tika panākta citādi neiespējama, ārkārtīgi plaša, nēģeŗu lietas propaganda. Tā kā gājiens noritēja bez jebkādiem starpgadījumiem, šī propaganda ir noteikti nēģeŗiem labvēlīga. Nēģeŗiem cerības dabūt vairāk darba valdības iestādēs, tāpat privātuzņēmumos, jo sevišķi tādos, kas eksistē no valdības pasūtinājumiem. Var sagaidīt, ka pēc gājiena, kas iespaidoja daudz senātoru un tautas pārstāvju nama locekļu, cilvēku tiešsību likuma pieņemšana ies straujāku gaitu. Tāpat segregācijas likvidēšana skolās — šī mācības gada sākumā tas gan vēl nav redzams; desegregāciju restorānos, veikalos un kinoteātros Sav. Valstu dienvidos, nēģeŗu ievilkšanu līdz šim tīkai balto dzīvokļu rajonos; pašu nēģeŗu starpā lielāku solidaritāti un ciešāku sadarbību segregācijas apkarošanai.

Dēbeta puse ir arī nēģeŗu prasību pieaugums ziemeļu valstīs, vispārējas balto bažas ar nēģeŗu skaitlisko pārsvaru no visas nācijas — 10.52 proc. — var aiziet. Ras celšana ziemeļu valstīs mazākumā; nēģeŗi ir lielā var rēķināties, ka gatavojoties nākamām vēlēšanām demokrātiem būs jāsaskaŗas ar rasu jautājumu, kas tiks vērsts pret nēģeŗiem un to pārākuma valstīs dos daudz svarīgu balsu. Dienvidu balto pretestība nav izdevies mazināt. To panākt nav izdevies ne masu gājienam, ne federālai valdībai.

De Golls sola palidzibu Dienvidvietnamai

Sav. Valstu un Dienvidvietnamas attieksmēs pēdējo dienu laikā nekas nav mainījies. Amerikāņu turpina saru spiedienu pret prezidenta Ngo Din Diema patvaldīgo ģimeni un, līdz ar to, arī pret pašu prezidentu, Dienvidvietnamas valdību, no savas puses, atkal pārmet Vašingtonai, ka tā nelo nesaprot no Dienvidvietnamas iekšpolitikas un, otrkārt, ka Vašingtona nepārtraukti tiekot nepareizi informēta, lai neteiktu maldināta, par patieso Dienvidvietnamas stāvokli un politisko atmosfairu.

Lai kā amerikāņiem prezidenta Diema grūtnes uzkundzēšanās un budistu vajāšanas arī nepatiktu, pašreiz liekas, ka arī tam turpinotiņ piedraudētā militārās palīdzības samazināšana nenotiks. Kārtējo reizi amerikāņi ir iestājuši daudz par dziļu, lai vienādi vai otrādi vanārētu cerēt izbrist sausām kājām. Karš Dienvidvietnamā un palīdzība Laosā Sav. Valstīm izmaksā 1,5 milj. dolaru dienā. Kopš 2. pasaules kara šai apgabalā iegremdēti pasakaini pieci biljoni dolaru — un nekādi redzami panākumi nav gūti. Komūnistu spiediens tāpat turpinās visās frontēs. Kopš Dienvidvietnamas palīdzības sākuma amerikāņu zaudējumos jāieskaita 117 kritušu un 280 ievainotu karavīru. Vispār Dienvidvietnamā pašreiz atrodas 16.000 uniformētu amerikāņu. No tiem 4000 nonāk biežā saskarē ar komūnistu partizāniem.

Dienvidvietnamas spēle ir par lielu, lai Sav. Valstis to varētu atļauties pārtraukt tikai tādēļ, ka tās nespēj samierināties ar Saigonas politiku. Jo Dienvidvietnamas gadījumā nav runa tikai par šo valsti vien. Ir runa par visu Dienvidaustrumāziju, par starpību par brīvību un komūnismu.

Var puslīdz droši pieņemt, ka Sav. Valstu militārā un saimnieciskā palīdzība Dienvidvietnamai turpināsies vismaz līdzšinējos apmēros. Iespējams pat palīdzības pieaugums. No otras puses ir atkal ļoti iespējams, ka amerikāņi aktīvi darbojas Saigonas politikas aizkulisēs, lai atbrīvotos no pašreiz nevēlamā prezidenta Ngo Din Diema un lai kātrā ziņā aizkavētu viņa brāļa Ngo Din Nu nākšanu prezidenta amatā. Par šādu iespējamību pēdējās dienās cirkulē visai plašas baumas. Ar Ngo Din Nu un viņa ļaunātiski pretbudistu dzīvesbiedri amerikāņiem būtu daudz grūtāk cīnīties nekā ar daudz flegmātiskāko Diemu. Ar Nu izvirzīšanos valsts vadībā strauji celtos arī trešā brāļa — archibīskapa Ngo Din Taka akcijas, kas noteikti iezīmētu budistu vajāšanu pastiprināšanos un viegli vien novestu pie atklāta pilsoņu kara Dienvidvietnamē.

Rietumu lielo starpā Dienvidvietnamas konfliktā — kā iekšējā, tā pret komūnistiem — aktīvi iesaistītas vienīgi Sav. Valstis. Neliela angļu aktivitāte manāma Laosā, kur tie gribētu mēģināt darboties uz Ženēvas konferences priekšsēžu amata rēķina. Dienvidvietnamā angļi nav iejaukti un Francija, kuŗas agrākās territorijās tagad visa tā putra vārās, par notikumiem neliekas ne zinis. Jeb būtu jāsaka, ka nelikās ne zinis. Tikai pirms pāris dienām prezidents ģen. de Golls pavēra acis no vairāku nedēļu politiskas neaktivitātes snauda un pateica savas domas Dienvidvietnamas jautājumā. Gandrīz jau var uzminēt, kas prezidentam bija sakāms, jo pēdējā laikā, kad vien prezidents pieskaŗas Vašingtonas izdarībām, viņa komentāri ir negatīvi.

Runādams Parīzē, prezidents de Golls nemaz nemēģināja slēpt savu sarkasmu attieksmē uz Sav Valstu centieniem Dienvidvietnamā — kādreizējās Francijas imperijas sastāvdaļā. Pēc kādas ministru kabineta sēdes prezidents de Golls piedāvāja vietnamiešiem Francijas palīdzību atjaunot kopību un atbrīvoties no ārvalstu elementiem — jāsaprot Sav. Valstis un komūnisti, kas tagad mēģina padzīt viens otru no zemes, no kuŗas pēdējie iztrieca franču jau pagājušā gadu desmitā.

No praktiskā viedokļa raugoties, protams, de Golla sacītais varēja palikt arī neteikts. Indokīnā atmiņas par franču valdīšanas laikiem nebūt nav tik saldas, ka kāds tur savu nākotni gribētu būvēt uz franču soļiem. Ja Dienvidvietnama no komūnisma vispār ir pasargājama, ja valsts iekšējās cīņās to neieliks gatavu klēpī komūnistiem, tad par šo Dienvidvietnamas un visas Dienvidaustrumāzijas pasargāšanu šoreiz gan visa pateicība pienāksies Vašingtonai.

DIENVIDVIETNAMA PRASA ANGĻU PROTEKTORĀTU

Britu kopvalstij vairs nepiederošā Dienvidafrika uzsākusi aktīvu kampaņu par trīs Anglijas protektorātu pievienošanu savai territorijai. Dienvidafrikas ministru prezidents pieprasījis Anglijas valdībai noturēt nobalsošanu Svazizemē, Basutozemē un Bečuanazemē, lai šo protektorātu iedzīvotājiem dotu iespēju pašiem izšķirties, vai tie grib augt labklājībā kā Dienvidafrikas sastāvdaļa, vai rēķināties ar saimniecisku sabrukumu zem Anglijas.

Labi informētas aprindas Londonā paskaidro, ka nemaz nav vajadzīgs plebiscits, lai pateiktu, ka neviens krāsainais nekad brīvprātīgi Dienvidafrikai nepieslēgsies. Vismaz ne tik ilgi, kamēr tur valdīs neciešamā rasu segregācijas politika, 3 milj. baltō pilnīgi un absolūti valdot pār 13 milj. krāsainiem.

Angļi baidās, ka Dienvidafrikai trīs augšminētie protektorāti tā iepatikušies, ka afrikāņi tos varētu mēģināt pievākt lietojot militāru varu. Protektorātu piesavināšanās Dienvidafrikai būtu vairāk politiska nekā saimnieciska vai militāra uzvara. Jo prot, minētie protektorāti jau ilgi kalpo kā slēptuvei Pretorijas valdības politiskiem ienaidniekiem. Pēdējie tagad baidās, ka angļi, lai izvairītos no atklātas sadursmes ar Dienvid-

(Nobeigums 8. lpp.)

T. ZELTIŅA
komēdija 3 cēlienos
VĪNA RAUGS
sestdien, 21. septembrī, plkst. 7,30, Royal Ont. Museum zālē, Toronto.
Ieejas kartes iepriekšpārdošanā LATVIJA AMERIKĀ birojā un LOTUS puķu veikalā.

LATVIJA

72. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 7. SEPTEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Latviešu skolu durvīm veŗoties

Pēdējais ALA's kongress atzina, ka jācenšas panākt, lai ar šo mācības gadu iespējami visi latviešu bērni mācītos latviešu skolās; ka skolu jaunatnes audzināšanas jautājumi jāizvirza visas latviešu sabiedrības domāšanas centrā; ka jāpaplašina un jāizveido vēl lielāks latviešu papildskolu tīkls un skolotājiem jāmaksā algas.

Kādas ir reālās iespējas šīs atziņas īstenot, un kam tas būtu jādara?

Vispirms, šīs atziņas un visi jautājumi, kas saistās ar to īstenošanu, jāpārrunā vēl konkrēti katras latviešu kolonijas jaunatnes audzināšanas padomē (ko veido visu organizāciju un draudžu pārstāvji) un tad pie šo atziņu reālizēšanas jāstājas katrai organizācijai un draudzei, ieskatot to par vienu no vissvarīgākiem pienākumiem, kuŗiem jāvelti daudz vairāk pūļu un līdzekļu nekā līdz šim.

Vai ir iespējams visus organizāciju bērnus iesaistīt latviešu skolās?

Jau pērn, pirms ALA's kongresa atziņu pieņemšanas Daugavas Vanagi Ziemeļkalifornijā uzstādīja līdzīgu mērķi, cenšoties panākt, lai visi DV ģimeņu bērni un jaunieši mācās latviešu skolās, lai lasa Mazputniņu vai jaunatnes žurnālu „Mēs," visi lai piedalās bērnu un jaunatnes nometnēs, bērnu svētkos, un kur vien tik tas iespējams, iestājas latviešu skautu un gaidu vienībās.

Stājoties pie šī mērķa īstenošanas, izrādījās, ka ne vienmēr tikai vecāku kūtruma dēļ bērni neiet latviešu skolās un nepiedalās citās latviešu audzināšanas aktivitātēs. Nereti tam ir šķēršlis ir vecāku darba apstākļi, veselības stāvoklis un pārmērīgi tālais ceļš līdz latviešu skolām. Bez tam Kalifornijā nedarbojas neviena latviešu skautu un gaidu vienība. Lai visus bērnus šādos apstākļos pakļautu latviskai audzināšanai, bija nepieciešami meklēt jaunas iespējas un citādu izkārtojumu. Vajadzēja organizēt Sestdienas skolas papildinājumu — Mājmācības skolu, kā arī pie Dauga vas Vanagu apvienības izveidoja vanadzēnu pulciņu un jaunatnes grupu ar regulārām sanāksmēm.

Pirmā DV mājmācības skola, pēc parastās latviešu skolu programmas sāka darboties jau 1962. gada rudenī. Mājmācības skolā iesaistīja visus tos bērnus, kas dažādu apstākļu dēļ uz sestdienas skolu nevarēja nokļūt. Vēlāk no šiem bērniem bija iespējams pārcelt regulārā sestdienas skolā. Tā visi bērni bija iesaistīti latviešu skolas mācībās, un sekmes bija labas. Mācības gadu noslēdzot, sekmīgākiem audzēkņiem kā atzinības veltes izsniedza „Mazputniņa" vai žurnāla „Mēs" gada abonementu. Tā esam panākuši, ka arī šos, bērniem un jaunatnei domātos žurnālus lasa katrā DV ģimenē, kur aug jaunie vanadzēni.

Vasaras periodā pēc iespējas visus bērnus iesaistījām jaunatnes padomes rīkotā vispārējā vasaras nometnē un bez tam vēl DV apvienība vanadzēniem katru mēnesi rīkoja vienu sanāksmi vai nedēļas nogales telšu nometni. Ar šīm aktīvitātēm jaunatnes darbs mums ir ievirzījies organizācijas centrā, un šinī darbā piedalās visi biedri. Tāpēc domāju, ka arī ALA's kongresā pieņemtie atzinumi jaunatnes audzināšanā ir reālizējami līdzīgā ceļā.

Visām organizācijām un draudzēm, kas kongresā vienbalsīgi pieņēma šos svarīgos atzinumus, vispirms jārūpējas, lai visi to locekļu bērni mācās latviešu skolās un piedalās citos latviešu jaunatnes pasākumos. Šis pasākums organizācijām un draudzēm jāveic ar apziņu, ka, tikai iemācot bērniem latviešu valodu un viņus ievadot latviešu gara kultūrā, izaugs jauni organizāciju locekļi un tikai ar tiem tās nākotnē varēs pastāvēt.

Sevišķi gribētos aicināt visas akadēmiskās organizācijas, kas tagad ar izlasi uzņem savās rindās bijušos latviešu skolu audzēkņus, neaizmirst materiāli atbalstīt latviešu skolas un rūpēties, lai ikviens akadēmiskās organizācijas locekļa bērns nepaliktu ārpus latviešu skolas. Šī priekšzīme un nostāja varētu būt nozīmīga un dot pozitīvu pagriezienu visā trimdas sabiedrībā.

Līdzšinējo sabiedrības un organizāciju nostāju attiecībā pret latviešu skolām iezīmīgi raksturo tas, ka vēl līdz šim vairāk kā puse skolotāju latviešu skolās nesaņem algu. Maksāt atlīdzību amerikāņu skolotājiem par klavieŗu, vijoles, akordeona, dežu, paukošanas vai baleta stundām bērniem ieskatīta kā pati par sevi saprotama lieta, bet tai pašā laikā sagaida, lai latviešu skolotāji sestdienas skolās strādā par brīvu. Vecākās paaudzes skolotāji to līdz šim ir darījuši un darīs arī turpmāk, kamēr vien tik spēs. Bet jaunie jau allaž aizbildinās: kāpēc gan man sestdienās jāstrādā par brīvu tik grūts darbs?

Rezultātā latviešu skolās trūkst jaunu gados skolotāju, kas būtu arī labi audzinātāji, autoritātes un priekšzīme tagadējiem latviešu bērniem, kuŗi auguši pavisam citā vidē un apstākļos nekā vairums tagadējo latviešu skolās strādājošo vecās paaudzes skolotāju.

T. Sīlis, ASV.

P. Dreimanis

PAR INDIVIDUALIZĀCIJU AUDZINĀŠANĀ

Visi cilvēki ir īpatņi, kuŗiem katram ir savdabīgas īpašības; piem., redzes, dzirdes, kustību vai to daudzu pakāpju un kombināciju atmiņas tipi; tāpat intellektuālo un emocionālo īpašību neaplēšamo variāciju un dažāda spēka, auguma un citu fizisko īpatnību pārstāvji, nemaz nepieskaŗoties zemapziņas un apziņas pārdzīvojumu un to izpausmes aplēsei. Daudzas īpašības cilvēkam iedzimtas; citas viņš iegūst audzināšanas un mācīšanās laikā, un netrūkst arī tādu, kas izveidojas darbā un mūņus vieglāk ieinteresēt un atža piedzīvojumos. Jāšaubās, vai visas kāda cilvēka savdabīgās īpašības ir iepazītas, lai gan viņam ir tuvas personas kā ģimenē, tā darbā un citur. Arī pats individs bieži vien sevi pilnīgi nepazīst.

Bet individa savdabības pazīšana nāktu par labu ikvienam cilvēkam pašam un arī citiem, īpaši bērnības un jaunības gados viņa audzinātājiem un skolotājiem. Tad bērniem un jauniešiem būtu vieglāk attīstīties, jo paidagogi atrastu viņam pareizāku pieeju un spētu viņus ieinteresēt mācībās, tā atvieglojot to piesavināšanos. Līdz ar to augtu nosvērtākas un darbam labāk piemērotas personas, kā arī sabiedriskai dzīvei lietderīgāki pilsoņi. Katrā ziņā cilvēku īpašību pazīšana svariga kā kultūras augšupejai, tā pašu sabiedrības locekļu dzīves veidam.

Vairākas iedzimtās dispozicijas nojaušamas jau bērnībā; jaunības gados tās kļūst skaidrākas, un atklājas citi iedzimtie dotumi. Audzinātājiem un skolotājiem uz tiem jābalstās, lai bērni varētu viņus labāk saprast un ievērot paidagoģiskās prasības. Iedzimto dotumu starpā vēka sirdsapziņas balss, rakstura un vispār personas attīstībā. Paidagoģiskā literātūra šajos jautājumos var izpalīdzēt bērnu audzināšanā ģimenē un, protams, arī bērnudārzā un skolās. Šai darbā ir lielas grūtības, kuŗu pārvarēšana prasa ļoti nopietnu iedziļināšanos jauno atvašu dabā un tai atbilstošu audzināšanas līdzekļu izraudzīšanā, lai godam veiktu viņu ietekmēšanu.

Ja audzinātājiem vienā laikā būtu darīšana tikai ar dažiem bērniem vai jauniešiem, tad to īpatnībām varētu viegli piešķirt vērību mācībās un audzināšanā, bet viņiem parasti reizē jāmāca daudzi bērni vai jaunieši, tāpēc vispusīga skolēnu īpašību ievērošana nav iespējama. Ģimenē audzinātāji tās varētu ievērot. Diemžēl, tur īpaši agrā jaunībā maz iespējams iepazīties ar bērnu dabu. Tikai turpmākos viņu dzīves gados iespējams ar to dažēji iepazīties. Bērnu dārzā tādas pašas grūtības kā ģimenē.

Skolotājiem vispirms jāiepazīstas ar skolēnu ģimenēm un to audzināšanas paņēmieniem, ko Latvijā darīja Rīgas skolotāji. Tad mācībās un audzināšanā viņiem iespējams balstīties uz to, kas ģimenēs sasniegts, un arī zināmā mērā ievērot vecāku attieksmes pret bērniem un pēdējo izturēšanos pret viņiem. Mācībās jāievēro arī skolēnu atmiņas tipi, intellektuālās un emocionālās īpašības, tā veidojot metodi, ka iespējams visus skolēnus ieinteresēt par mācāmo vielu; piem., pielāgojot darbu redzes, dzirdes un kustību atmiņas tipiem, ja tādi ir klasē. Disciplīnas uzturēšanai svarīgi ievērot skolēnu raksturu un dažas citas īpašības, kas izveidojušās ģimenē. Protams, šī individuālizācija nevar būt mācībās absolūta, bet tikai relātiva.

Īsā apcerējumā nav iespējams dot sīkāku norādījumu, kā individuālizācija īstenojama ģimenēs un skolās. Tas arī nav šī apcerējuma mērķis. Ar to tikai domāts vērst audzinātāju un skolotāju uzmanību uz iespējām ieinteresēt audzēkņus un atvieglināt kā paidagogu, tā skolēnu darbu. Šīm rindiņām varētu būt paliekama nozīme īpaši latviešu papildskolās, kuŗu audzēkņi vietām ne labprāt vēloties tur mācīties. Dažās no šīm skolām maz audzēkņu; tajās viegli iepazīties ar bērnu īpatnībām un tās ievērot klases darbā. Tad, varbūt, skolēnu izturēšanās pret skolu mainītos, un mācībās būtu labākas sekmes. Katrā ziņā vēlams panākt to, lai latviešu skolās būtu vairāk audzēkņu un mācībās tiem būtu labāki panākumi.

KLĪVLENDAS DZIESMU SVĒTKOS

(Pārnesums no 1. lpp.)

vētas saprātīgi, pārdomāti un gaumīgi, kas liecināja par komponista nopietnām studijām arī šinī mūzikas laukā. Labi saliedētais vīru kopkoris savu uzdevumu veica nevainojami.

Patiess prieks bija redzēt Bruno Skulti orķestŗa priekšā. Jau brīvās Latvijas laikā bija izdevība pasekot Skultes orķestŗa diriģenta karjērai, kas veidojās kā spožs meteora skrējiens. Nevar nesāpēt sirds, zinot, ka jau gaŗus gadus Skultem šis viņa personībai vistuvākais un visīstākais sirds darbs liegts. Kā arī tas būtu, Skultes orķestŗa diriģenta technika nebūt nav ierūsējusi. Interesants viņa Vītola Drāmatiskās uvertīras interpretējums, viņa temperamentīgam žestam orķestranti sekoja uzmanīgi, ievērojot nepieticīgamo mēģinājumu skaitu. Lieki pieminēt Klīvlendas simfoniskā orķestŗa pirmklasīgo kvalitāti. Skaņas te runāja pašas par sevi. Nevaram aizmirst arī mūsu prof. Valdemāra Ruševica nopelnus orķestŗa pirmā koncertmeistara pozicijā.

Koŗa darbā Skultes svarīga īpašība ir loģiskā pieeja. Viņš labi izprot, ko atsevišķos apstākļos un laikā no koŗa var sagaidīt. Viņa prasības izpildāmas, kontakts ar koŗi ļoti dzīvs, dziedātājus viņš prot aizraut. Labi viņam izdevās „Jo dziedāju, jo skanēja" raita un nebēdīga rītma ielokā. No vīru koŗa viņa vadībā dzirdējām „Tumsa, tumsa" (J. Norvilis) un „Redz, kur jāja" (Ād. Ābele). Jāšaubās, vai pirmajā diriģents uzminēja komponista īpatās tautasdziesmas dziļākos nodomus, otrā ritms joprojām koristiem vēl stipri paciets rieksts.

Mūzikālais, jā — arī nacionālais, kulminācijas punkts iestājās koncertu beigu daļā ar Bruno Skultes kantāti „Dziesmu vairogs." Tradicionālās harmonijās tvertai mūzikai piemīt kāda noteikta latviska aizrautība un sajūsma, kas diezgan ātrā laikā ļāva koŗiem šo dziesmu pienācīgi saprast, izjust un iemīlēt. Kāda svešāka iespaida nots ieskanas dziesmas vidus daļā („sapnis tev dzimtene"), bet arī to varētu saprast. Baritona solo partija vairāk recitātīva rakstura, ko atbalsta spilgti illustrātīvā instrumentācija, autoram diezgan izšķērdīgi rīkojoties ar sitamiem instrumentiem. Koris šo dziesmu dziedāja ar patiesu sajūsmu, neviltotu aizrautību perfektā orķestŗa precīzā atbalstā. Šanās pret skolu mainītos, un Jāļa Kļaviņa solo dziedājums simpatisks, mūzikāli izdevies. Lai šai kantātei spožas sekmes arī nākotnē! Patriotisku triumfu sasniedza Jurjānu Andreja kantātes „Tēvija" atskaņojums ar Ritas Dzilnas - Zaprauskas līgšanas dziedājumu. Kā dziedātāji, tā klausītāji saplūda nesalaužamā ticības apliecībā mūsu tēvzemei Latvijai. Nav man tāda talanta, lai vienkāršās rindās atstāstītu neaizmirstamo brīdi. Te vārds dzejniekiem un dievreģiem. Varam tikai atkārtoti pateikties visiem, kam pie šī varenā dziesmu svētku noslēguma līdzdalība un nopelni.

Klausītāju saimē pamanījām tikai vienu Dziesmu svētku plašās programmas komponistu — Jāni Norvili, kas šajos svētkos saņēma pirmo godalgu par dziesmu „Debesu kalējs." Komponistu sumināja arī pēc viņa dziesmas „Tumsa, tumsa" atskaņošanas, un atkārtojums būtu bijis vietā. Neredzējām citus komponistus: Ā. Ābeli, T. Ķeniņu, A. Jērumu, E. Šēnfeldu. Vai komponists T. Ķeniņš bija aicināts? Mūzībā aizgājušie J. Graubiņš, J. Cīrulis, V. Dārziņš un nesen nāves salauztais J. Poruks bija pelnījuši īsu piemiņas brīdi.

Patīkami bija vērot daudz latviešu jaunatnes kopkoŗu pulkā. Tie sajūsmā nepalika iepakaļ vecākai dziedātāju paaudzei. Redzējām arī daudz, daudz labākus un pilnīgākus tautas goda tērpus latviešu sievu un meiteņu rindās. Tur daudz čaklu roku darba stundu un vēlu naktsu tautas grezno rakstu aušanā un vērpšanā. Varam apliecināt, ka ārēji un mūzikāli dziedātāji bija labāk un nopietnāk gatavojušies šiem svētkiem kā citiem iepriekšējiem. Paldies par to. Kā kopkoŗa, tā apmeklētāju vidū valdīja vislabākā saprašana un disciplīna. Raiti virzījās arī programmas kārtība, par ko vislabākos vārdus pelnījuši svētku rīcības komiteja un tās palīgi.

Virsdiriģenti un solisti saņēma skaistus ziedus, dziedātāji atsveicinājās no klausītājiem ar baltu mutautiņu vēdieniem, klausītāji atbildēja ilgos un jūsmīgos aplausos.

Lai neaizmirstam sasaukties un vienoties latviešu dziesmā arī nākotnē!

Imants Sakss.

Dažas impresijas par Dziesmu svētkiem

MARTIŅA ZIVERTA „RŪDA"

Teātŗa zāle ar senlaicīgām dzegām, it kā deloŗācija kādai Fellīni filmai. Izrāde sākas precīzi, saspēlējas arvien labāk; darbība koncentrēti. Dziļi dzīves paradoksi — uz spēles ir kāda indivīda tiesības Trakuma un loģikas relātīvitāte ir izgaismota ar dramatisku kāpinājumu. Izmisumu beigās pārvar drošsirdība, viena individa personība, kas sacejas pret aļu kroplīgu varu tad, kad atmaskāta un nobijusies valdība ir ar mieru iztirgot dvēseles.

Trako nama sirreālistiskā diktātora balss strakšķ sausa, indīga un baismīga, — nāk prātā Džordža Orvela 1984. Mūsu gadsimta inkvizīcijas rats griežas — auksta duša kā siks piliens, tūkstošām reižu atkārtots, rada brūci.

Zālē pārpildīta. Izrādei beidzoties, dzeltens pēkratu mākonis visus aizvada apakaļ. Labi ģērto publiku it sevišķi meitenes, uzmanīgi, krēslā sēdēdams savas mājas priekšā, novēro kāds iezemietis. Viņa mīļzīgais cigārs kustas, acīs izbrīna.

TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS

Tūkstoši pārpludina arēnu, priekštelpā ļaudis spiežas cauri šaurajām dzelzs kārstuvēm. Iekšpusē drīz uznāk 386 dejotāji un sāk danci. No augšas atklājas varena panorāma: dejotāji izveido ģeometriskas figūras. Apļi, zvaigznes, dzirnaviņas mainās, griežas, slīd un uzplaukst kā krāšņas ledus puķes.

Gaiteņos drūzma, čala, kā Baltijas jūras viļņi. „Priecājos jūs atkal sastapt pēc tik daudziem gadiem," atskan visos stūros.

Pieteicējas balss veicīgi tīkšma, surdinēta ar izjūtu, divās valodās. Dejotāji sakarsuši, bet ne noguruši; mēģināts ir daudz — skatītājiem liels prieks.

☆

Vēlāk uz ielas: „rasasā, rasasā" — zēni ir meitenes valējos spēkratos, kājām slīj saķērušies — dziesma spakst, soļi veikli.

Jāsteidzas atpakaļ uz viesnīcu: meitenes tautas tērpos, basām kājām, aizdip ja asfaltu kā fejas — viņas kāds kaut kur gaida . . .

Iezemieši nobrīnās vien — „From a foreign country" — kāds ieminas.

DIVOS LIELOS HOTEĻOS

latvieši, grūti irunājamiem vārdiem drūzmējās bariem, reizē. Koferu krmācijas un balles kleitu pušķi pārpilda liftus — latvieši vēl arvien ierodas no tuvienes un tālienes. Reģistrējas, kartīšu skaits ieaug, novietnes, latvju grāmatu Cīkāgas Plecīšu jaunā skapu plate, žetoni un vadoņi. Visos koridoros rosība, knāda, kustība pamazām pieaug.

RAKSTNIEKU RĪTS

Mīksti popētos sēdekļos klausītāji piepulcina zāli: pie griestiem kroņlukturi, sienas zeltītas, formāls izkārtojums. Pārpildīta zāle, pieteicējs sola poēzijas vilņus.

DZEJNIEKI sāk un turpina, un ausīs plūst vārdi:

. . . nokautie nenosirmo; laiks saēd visu; uzklausiet kangari . . . asins un sviedri zvēro . . . esam jau miruši, viss ir kā toreiz; tikai mūsu abu vairs nav; klauni, nelgas . . . maskas drīz kritis . . . jāatbild būs citam gadsimtam; noslīgšu smiltīs; taisnību saucu, veltīgi saucu; trimdas alā . . . aizmirsu, kā iemest kvartu; nebūs saules . . . es slāpstu pēc gaismas; ballē svešnieks . . . tā pierē aug ragi; raganas kaila ar velnu griež valsi; Cīkāgā . . . dabū pa žokļiem; gaļu liek bundžiņās . . . viskijs sūrais.

PRŌZĀ — Pēteris Tīrums iegūst varu pār Andri: atgriešanās, saplūšana ar elementiem, nāve? Dažas eksistenciālisma iezīmes — cilvēks tikai pats, atgriežas un prasa sev.

Dažu autoru balsis tālāk no mikroforna: tās nedzird. Autori lasa, citi autori sēž publikā, zālē visi uzmanīgi, pāris atstāj telpu.

Sānos novietots JAUNĀS GAITAS stends, žurnāla 43. numurs, diemžēl, laikā neieradās. Satiekas literāti — iepazīstas redaktori, rakstnieki, žurnālisti, kritiķi, sabiedriski darbinieki — visiem rūp rakstītais vārds.

TURPINĀJUMĀ parodijas un tāmnieku balle iemet zālē smīnus un aplausus. Summējot: visnotaļ literāras parādības „mūsu tradicijām bagātā alā . . . "

DZIESMU SVĒTKU KONCERTS AUDITORIJĀ

Gājiens — parāde ar koŗu uzrakstiem izvijas pa ielām kā daudzkrāsaina josta. Milzu auditorija, ļaudis tūkstošos, ieiet un nāk. Vai tiešām tik daudzi mēs esam? Kā strauti, no visām malām tecēdami, saplūst ar upēm un izveido monumentālu baseinu, tā te latvieši sanāca, visi vienkopus varenā valumā.

Sūtņa runa, vēsturiski pamatota, meta skatu uz mūsu jaunatni: viņai iespējams viss. Pilsētas galva savā amerikāniskajā praktiskumā piesola nākamai reizei divtik lielu zāli. Aplausi kā televizijas studijā. Iesvētī jauno karogu: zili dzeltenīgu ar ķiršu sarkano. Aizmugurē: Dievs, svētī Latviju!

Koncerta pirmā daļa liega, dzirdēta, jauka. Otrā daļa monumentāli varena: Kalnājs aizgrābj, Skulte saviļņo visas — stīgas; kontrasti, ritms, simfoniskā orķestŗa spējās brāzmas, dažādība — melodija tomēr nepazūd, tai it kā pagātne elpa. Sauc, atsauc un aizsauc. Vēl un vēl.

Prof. A. Ābeles uzdevumā P. Zuika virsdiriģentam B. Skultem nodeva Pirmo dziesmu svētku diriģenta takts zizli.

Pirmatskaņojums atbalsojas vēlreiz, aizdun, paliek atmiņas, kas nenoveco.

Kantāte „Tēvijai" pēdējā. Piedevas, vēl un vēl.

Visam reiz pienāk beigas, izskan pēdējā nots, atkal čala, laudis pārpludina ielas, visur dzird tikai latviešu valodu, atkal satikšanās.

Pēc tam visi plūst uz

ŠERATONA HOTEĻA LIELO BALLI.

Dārgas kleitas un smokingi, vecie, vidējie un jaunie kā nemitīga straume burbuļodama plūst caur deju zāļu labirintiem. Pustumšā smiekli, dziesmas, glāzes un pudeles. Sejas atplaukst un troksnis pieņemas. Uz delnas uzspiež zīmogu, visi lifti pārpildīti, sajūsma pieaug. Jaungaitnieki un vecgaitnieki visi te ir kopā. Kalsnējs, nenogurdināms fotogrāfs, pakāpies uz galdiem, zibina spuldzes, fiksē kustību uz plates.

Cigarešu dūmi vijas kā liesmu ēnas, asprātīgas sarunas gail un dzirkst . . . līdz pat agrām rīta stundām. Pēc oficiālajām beilām tecēdami, saplūst ar upēm un izveido monumentālu baseinu, tā te latvieši sanāca, visi vienkopus varenā valumā.

Sūtņa runa, vēsturiski pamatota, meta skatu uz mūsu jaunatni: viņai iespējams viss. Pilsētas galva savā amerikāniskajā praktiskumā piesola nākamai reizei divtik lielu zāli. Aplausi kā televizijas studijā. Iesvētī jauno karogu: zili dzeltenīgu ar ķiršu sarkano. Aizmugurē: Dievs, svētī Latviju!

Koncerta pirmā daļa liega, dzirdēta, jauka. Otrā daļa monumentāli varena: Kalnājs aizgrābj, Skulte saviļņo visas — stīgas; kontrasti, ritms, simfoniskā orķestŗa spējās brāzmas, dažādība — melodija tomēr nepazūd, tai it kā pagātne elpa. Sauc, atsauc un aizsauc. Vēl un vēl.

Kādi ir valodas neklātienes kursi? „Kā jūs izskaidrojat savu labo latviešu valodu?" — padsmitniekam noprasīja tiesnesis.

Zāle pārpildīta atkal, aizmuguŗe pieblīvēta stāvgrūdām. Liela atsaucība, spēji aplausi. Jurisprudences un retorikas pārbaude. Veikli organizēts, raits sniegums, kuŗā ikbrīd kāda jauna patiesības šķautne.

TELOTĀJAS MĀKSLAS IZSTĀDĒ:

Gleznas, grafika, skulptūra; plašs daiļamatniecības un etnogrāfijas klāsts blakus telpās.

Visumā — liela daudzveidība, krāsu un formu pretstati, dažādu „skolu" ietekmes. Grafikā — S. Vidberga „Puķes vāzē", O. Jēgena pelēcīgās faktūras, plastiski saliedētas, un R. Bites „Vientuļīša" likās pārākie. Par godalgoto grafikas darbu bija vilšanās: primāro krāsu šķakatas. Gleznas aplūkojot: plastiski izjusts L. Meilertes „Jarra", kuģis ostā, A. Annusa „Baibiņa", (aizceļo uz Otavu, Kanadā), K. Medņa, „Krastmala" (fascinēja ar lielisko apdari), bija visi acij baudāmi. Monumentāla likās V. Sīmana dubultā abstrakcija „Kontravencija", J. Kalmītes balti zilā rija (?). Kāpēc neredzēja grupas „Latvis" mākslinieku darbus gleznlecībā, nezinu, taču iztrūkums bija milzīgs. Kāda V. Reinholda abstrakcija te būtu ielējusi daudz, izstāžu sienās neredzētas, gaismas.

Gleznu izkārtojums veikls, mazliet par ciešu. Kopiespaids — bālāks nekā līdzīgā izstādē Toronto. Izstādi daudzi apmeklēja 45 minūšu garajā starpbrīdī dziesmu koncerta laikā.

☆

Liels paldies klīvlendiešiem par svētku sarīkojumu raito norisi, kuŗas izkārtojumā bija jāapbrīno tīri profesionāla veiklība.

Tālivaldis Kilpauka

Imants Sakss

PROFESORA JĀZEPA V

Dirigents J. Ūdris ar ziediem sveicina p
biedri Anniju.

Jau labu laiku pirms Klīvlendas Dziesmu svētkiem atsevišķas balsis latviešu presē šaubījās par J. Vītola pieminas koncerta nepieciešamību, kā arī iestājās par jaundarbu vakara tradicijas turpināšanu. Patiesībā šis koncerts apvienoja abus uzskatus, jo programmā sastapām — jaundarbus. Jaundarbus tai nozīmē, ka izvēlētā programma vislielākai latviešu tautas daļai nepazīstama, mazākais ļoti reti un pirms ilgiem gadiem dzirdēta. Šajā pieminas koncertā redzējām, ka mūsu lielā latviešu mūzikas vecmeistara un vienreizējā audzinātāja mūzika vēl šodien jauna, dzīvot spējīga, interesanta, bet tanī pašā laikā mums vēl svipri pasveša. Līdz ar to šis koncerts ievērojams solis latviešu plašākās saimes iepazīšanā ar Vītola izciliem darbiem.

Koncerta ievadam divas miniatūras Vītola prelūdes un monumentālā Viļņu dziesma klavierēm Hugo Strausa priekšnesumā. Latvijas „labos gados" pazīnām Štrausu kā sevišķi smalku Šopēna un Šūberta interpretu, kuŗa delikātie un mūzikāli tīrie

klavieŗu k
zikas dzī
mi. Sekm
sniegums,
ja pamani
Viļņu dzie
kā tempā,
tojumu va
sa mierīgā
pārliecino
viļoju s
Romancē
žilbinošu
Vītola da
mūsu vi
telktīes
lotājam
tola Trio
laikiem
Rušēviņu
kā nav z
mā jūtar
mūzikālās
Itin tikar
la dzies
Milda G
sītāju s
Kam la
tā, Zvejn
mītel. V
varbūt
stilā, ton
kuŗa delikātie un mūzikāli tīrie veidojum

(69. turpinājums)

„Nē, nē, no Dieva puses!"

„Lēksim abi kopā pret nākamo vilni

„Labāk — man patīk — tāpat — J
Jērs kliedza pretī, turēdams abām roķā
laiku lejup šļūkošās bikses.

„Antiņ, dod man roku!" neatlaidās
jusies viņam jau itin tuvu.

„Nē! Paliec, kur esi! Es negribu!"

„Kāpēc tu negribi?"

„Tāpēc . . . Es nevaru pateikt." U
bija. Kā gan viņš varētu Ragnai vaļsi
viņam krīt zemē bikses?

„Antiņ, kas noticis ar tevi? Tu ra
projām, vairies un bēdz, it kā es būtu
ir bailes, ka neierauju tevi dziļumā?"

„Nē, man nav — bailes no dziļum
sekluma."

„Tad nāc!"

„Es eju — es iešu — malā."

„Tik ātri? Kāpēc?"

Gribot negribot vajadzēja izgudro
Antiņš gan bija gaužām vājs melotājs

oties

...nadzē- ties, lai ikviens akadēmiskās organizācijas locekļa bērns nepaliktu ārpus latviešu skolas. Šī priekšzīme un nostāja varētu būt nozīmīga un dot pozitīvu pagriezienu visā trimdas sabiedrībā.

...spējas Līdzšinējo sabiedrības un organizāciju nostāju attiecībā pret latviešu skolām iezīmīgi raksturo tas, ka vēl līdz šim vairāk kā puse skolotāju latviešu skolās nesaņem algu. Maksāt atlīdzību amerikāņu skolotājiem par klavieru, vijoles, akordeona, dejų, paukošanas vai baleta stundām bērniem ieskatīta kā pati par sevi saprotama lieta, bet tai pašā laikā sagaida, lai latviešu skolotāji sestdienas skolās strādā par brīvu. Vecākās paaudzes skolotāji to līdz šim ir darījuši un darīs arī turpmāk, kamēr vien tik spēs. Bet jaunie jau allaž aizbildinās: kāpēc gan man sestdienās jāstrādā par brīvu tik grūts darbs?

...ka, ti- Rezultātā latviešu skolās trūkst jaunu gados skolotāju, kas būtu arī labi audzinātāji, autoritātes un priekšzīme tagadējiem latviešu bērniem, kuri auguši pavisam citā vidē un apstākļos nekā vairums tagadējo latviešu skolās strādājošo vecās paaudzes skolotāju.

T. Sīlis, ASV.

...mu svētkiem

...umā P. Zuika virsdiriģentam B. Skultem ...dziesmu svētku diriģenta takts zizli.

...jas vēl- Kādi ir valodas neklātienes kurs- ...as, kas si? „Kā jūs izskaidrojat savu ...jā. Pie- labo latviešu valodu?" — padsmitniekam noprasīja tiesnesis.

...gas, iz- Zāle pārpildīta atkal, aizmugu- ...al čala, re pieblīvēta stāvgrūdām. Liela ...visur atsaucība, spēji aplausi. Juris- ...u, atkal prudences un retorikas pārbaude. Veikli organizēts, raits sniegums, kuŗā ikbrīd kāda jauna patiesības šķautne.

...IELO TĒLOTĀJAS MĀKSLAS IZSTĀDĒ:

...nokingi, Gleznas, grafika, skulptūra; ...ā nemi- plašs daiļamatniecības un etno- ...a plūst grafijas klāsts blakus telpās. ...m. Pus- Visumā — liela daudzveidība, ...glāzes krāsu un formu pretstati, dažā- ...ūkst un du „skolu" ietekmes. Grafikā — ...inas uz- S. Vidberga „Puķes vāzē", O. ...rpildīti, Jēgena pelēcīgās faktūras, plas- ...autnieki tiski saliedētas, un R. Bites ...r kopā. „Vientulība" likās pārākie. Par ...s foto- godalgoto grafikas darbu bija ...m, zi- vilšanās: primāro krāsu šļakatas. ...tību uz Gleznas aplūkojot, plastiski iz- justs L. Meilertes „Jarra", kuģis ostā, A. Annusa „Baibiņa", (aiz- ...liesmu ceļo uz Otavu, Kanadā), K. Med- ...gail un ņa, „Krastmala" (fascinēja ar ...ām rīta lielisko apdari), bija visi acij ...jām bel- baudāmi. Monumentāla likās V. ...pārsvie- Simana dubultā abstrakcija ...: kādā „Kontravencija", J. Kalmītes ...es ar gi- balti zilā rija (?). Kāpēc nere- ...skaņām dzēja grupas „Latvis" māksliniekiem Viņiem, ...u darbus gleznieciebā, nezinu, ...prieku, taču iztrūkums bija milzīgs. Kā- ...kiem uz da V. Reinholda abstrakcija te ...ks saka, būtu ielējusi daudz, izstāžu sie- ...s iet rī- nās neredzētas, gaismas.

Gleznu izkārtojums veikls, mazliet par ciešu. Kopiespaids ...A LAT- — bālāks nekā līdzīgā izstādē ...Neminot, Toronto. Izstādi daudzi apmek- ...kti). lēja 45 minūšu garajā starpbrīdī dziesmu koncerta laikā.

...ms: mēs ☆ ...am jums Liels paldies klīvlendiešiem ...to pro- par svētku sarīkojumu raito no- ...u galā. risi, kuŗas izkārtojumā bija jā- ...d tiešām apbrīno tīri profesionāla veikli- ...s jautā, ba. ...eši dara ...s labā?

Tālivaldis Ķiķauka

Gara KULTURAI

Imants Sakss

Nikolajs Kalniņš

PROFESORA JĀZEPA VĪTOLA PIEMIŅAS KONCERTS

Diriģents J. Ūdris ar ziediem sveicina prof. J. Vītola dzīvesbiedri Amniju.

Jau labu laiku pirms Klīvlendas Dziesmu svētkiem atsevišķas balsis latviešu presē šaubījās par J. Vītola piemiņas koncerta nepieciešamību, kā arī iestājās par jaundarbu vakara tradicijas turpināšanu. Patiesībā šis koncerts apvienoja abus uzskatus, jo programmā sastapām — jaundarbus. Jaundarbus tai nozīmē, ka izvēlētā programma vislielākai latviešu tautas daļai nepazīstama, mazākais ļoti reti un pirms ilgiem gadiem dzirdēta. Šajā piemiņas koncertā redzējām, ka mūsu lielā latviešu mūzikas vecmeistara un vienreizējā audzinātāja mūzika vēl šodien jauna, dzīvot spējīga, interesanta, bet tanī pašā laikā mums vēl stipri pasveša. Līdz ar to šis koncerts ievērojams solis latviešu plašākās saimes iepazīšanā ar Vītola izciliem darbiem.

Koncerta ievadam divas miniatūras Vītola prelūdes un monumentālā Viļņu dziesma klavierēm Hugo Štrausa priekšnesumā. Latvijas „labos gados" pazīnām Štrausu kā sevišķi smalku šopēna un Šūberta interpretu, kuŗa delikātie un mūzikāli tīrie klavieru koncerti bija Rīgas mūzikas dzīves ievērojami notikumi. Sekmīgs arī šoreiz Štrausa sniegums, lai gan vietumis varēja pamanīt paguruma pazīmes. Viļņu dziesma dzirdēta arī ātrākā tempā, lai gan zināmu pamatojumu varam atzīt tāpat Štrausa mierīgākā iztēlē. Spīdošs un pārliecinošs prof. V. Ruševica vijoļu solo, parādot Vītola Romancē un sevišķi Rapsodijā žilbinošu techniku un pamatīgu Vītola darbu izpratni, par ko mūsu vijoles virtuozs var pateikties arī savām dižajām skolotājam un padomdevējam Vītola Trio laikos Latvijā. No tiem laikiem jau pagājuši gadi, bet Rušēvica mūzicēšanas māka nekā nav zaudējusi. Viņa izpildījumā jūtama augšana, it sevišķi mūzikālās domas veidojumā. Itin tīkamu un vienlīdzīgu Vītola dziesmu risinājumu rādīja Milda Grimma - Štrauss klausītāju saimei vairāk pazīstamās Kam lai dziedu, Jūras meitā, Zvejnieces dziesmiņā un Laimītei. Viena otra sīka ārišķība varbūt gluži neiederējās Vītola stilā, tomēr dziesmu mūzikālais veidojums bija vesels, plašās līnijās tverts, mūzikāli patiess. Atbilstošus un piekļāvīgus klavieru pavadījumus kā prof. Rušēvicam, tā M. Grimmai-Štrauss sniedza Hugo Strauss. Dziļu pārsteigumu sagādāja stīgu kvartets, kuŗā piedalījās V. Rušēvics (1. vijole), Rūdolfs Miķelsons (2. vijole), Žanis Dumpis (alts), Jānis Ādamsons (čello). Šī četrotne pārādīja kameransambļa labu saspēli, kas sevišķi izteicās kvarteta 3. daļā Intermezzo. Šis kvartets pavisam reti dzirdēts, lai gan savā laikā to daudz studēja Ādolfa Skultes partitūras lasīšanas klašu audzēkņi Rīgā. Par šo priekšnesumu lai visu klausītāju sirsnīgs paldies mīnētam ansamblim, ir ista vēlēšanās dzirdēt viņus latviešu mūzikas tulkošanā arī turpmāk. Šis patīkamais pārsteigums nepalika pēdējais, jo vārdu ņēma arī diriģents Arnolds Kalnājs ar savu dziesmu cīpās daudz rūdīto „Dziesmu Vairoga" kori. Ar cienību jāpiemin Kalnāja pašaizliedzīgais pasākums iepazīstināt plašāko publiku ar Vītola mūzikas aristokratiskās nobleses dārgumiem. Jāšaubās, vai citiem svešumā izsvaidītiem koriem izdosies kaut daļa no „Dziesmu Vairoga" koncertu programmu sniegumiem. Spārnotais teiciens „Vientulis burzmā" attiecināms arī uz Kalnāja mūzikālo personību. Bērzs tirelī, Dāvids Zaula priekšā, Diena aust, Dūkņu sils, Karogs labi slinieki.

Stīgu kvartets, kas piedalījās Jāzepa Vītola piemiņas koncertā. Uzņēmumā: prof. V. Rušēvics, Rūd. Miķelsons, J. Adamsons un Ž. Dumpis.

DZIESMU SVĒTKOS

To brīnumu es piedzīvoju:
Ka tauta jūras spēku gūst,
No visām zemes pusēm plūst.

To brīnumu es piedzīvoju:
Ka plauka senais krāšņums jauks,
Kad garām gāja rožu lauks.

To brīnumu es piedzīvoju:
Ka augšā cēlās Gaismas pils,
Kad šalca lielais dziesmu sils.

GRIEĶIJAS CEĻOJUMA POĒZIJA UN PROZA

II

Ir iznīcinātas Delfu un Olimpijas senās celtnes, senā godība, bet ir palikusi pāri gleznainā, īpatā apkārtne, īpatais noskaņojums, kuŗa nav nekur citur!..

Ceļš no Olimpijas tālāk ved pāri augstienei, bet tās nav vairs Delfu apkārtnes kailās klintis; svaigs zaļums tiksmiņa mūsu acis, jo mēs braucam cauri brīniškīgiem priežu un egļu mežiem. Ceļš ved cauri Arkadijai. Mēs sastopam aitu un kazu barus ar zvārgulīšiem ap kaklu — bārdainu ganu vadībā (pēdējie skujot bārdu tikai svētku dienās!).

Arkadijā ir dzimis nesen mirušais diriģents Mitropoulos, kuŗš bija kļuvis pasaulē slavens. Ceļa malā ir novietots viņa krūšu tēls. Arī senos laikos mūzikas mācīšanās bijusi obligāta Arkadijas jauniešiem, un tā mīlestība uz mūziku uzglabājusies līdz mūsu dienām: no Arkadijas nākot ievērojami grieķu mūziķi.

No senās Spartas nav nekas palicis pāri. Tās vietā redzam modernu pilsētiņu augļu koku vidū. Peloponnesa ir Grieķijas dārzs: zeme tur auglīga, salīdzinot ar Atikas klintīm. No senās Spartas laikmeta redzam tikai gandrīz izsīkušo Eurotas upi un Taigeta kalnāju. Tā augstākā virsotne esot vienmēr ar sniegu klāta. 10 stundas vajadzīgas, lai uzkāptu tanī; no turienes esot redzama visa Peloponnesa. Neviļus rodas pārdomas: ir iznīkusi bez pēdām Spartas materiālā, militārā vara, bet par Atēnu mākslu vēl tagad jūsmo ceļotāju miljoni!..

Mēs apmeklējam arī mazāk daudzināto Mistru. Tā ir bijusi ievērojams Bizantijas saimniecisks centrs — blakus Tesalonikiem un Konstantinopolei. Tur redzam vecu baznīcu ar senu fresku atliekām, kuŗu stils atgādina Spānijā redzētās El Greko gleznas, kaut gan šīs freskas radītas pirms El Greko.

Tiem, kas interesējas par Bizantijas mākslu, bez Mistras jāapmeklē vēl Osivs Loukas (ceļā uz Delfiem) un Dafne— tālu no Atēnām ar brīniškīgām vecām mozaikām.

Tālāk skatām Epidauru. Kā visos sengrieķu kultūras centros, šeit ir bijušas 3 nepieciešamās lietas: svētnīca, teātris, un stadions. Epidaura teātris ir vislabāk uzglabājies sengrieķu teātris un var uzņemt 15.000 skatītāju. Katru vasaru tur notiekot svētku spēles, t. i. sengrieķu traģēdiju uzvedumi. Pārsteidz brīniškīgā akustika, ne tikai dzirdamība (pat augšējās amfiteātŗa rindās), bet pat īpatā balss skaņa, kad viens no tūristiem, nostājies orkestras jeb skatuves vidū, deklamē kādu dzejoli. Aktieŗi sengrieķu teātrī bijuši tikai vīrieši, bet sievietēm bijis atļauts apmeklēt izrādes. Kādēj aktieŗiem bijuši īpaši apavi? Tādēj, lai ierobežotu viņu kustības, lai spēlei būtu apvaldīts, klasiska miera apdvests raksturs. Pie Epidaura teātŗa bijusi medicīnas dievam Eskulapam veltīta svētnīca, kuŗas atliekas redzamas nelielā muzejā. Slimnieki tur ieradušies no tuvienes un tālienes. Tie kādu laiku turēti īpašā telpā pie svētnīcas, ārstēti ar dietu un sugestiju. Ja tas nelīdzējis, tad slimnieki vienu nakti ievietoti pagraba telpā pilnīgā tumsā, kur atradušās Eskulapa svētās čūskas (gan ne indīgas!). Naktī pacients nereti uzminis virsū kādai no čūskām — un no spēcīgā satraukuma resp. bailēm... vai nu nomiris... vai izveselojies . . .

Muzejā redzami arī sengrieķu chirurģiskie instrumenti, ar kuŗiem izdarītas operācijas. Laikam senie grieķi operācijās lietojuši arī narkozi.

Skaista ir Epidaura teātŗa apkārtne — neliels skuju koku mežiņš, kuŗš smaržo pēc priedēm un oleandriem.

Apmeklēju arī Grieķijas aizvēstures slavenos kultūras centrus — Tirintu un Mikēnas pils atliekas, kuŗu bagātības atklāja vācu archaiologs Šlīmanis, lielākais vēstures entuziasts, kāds jebkad dzīvojis. Zēns būdams, viņš ar sajūsmu lasa par Trojas kaŗu un sapņo atklāt senās Trojas atrašanās vietu. Viņš ilgi cīnās ar ārkārtīgām materiālām grūtībām, bet palīek uzticīgs savam bērnības sapnim par seno Troju. Ieguvis beidzot turību, viņš šo sapni pārvērš īstenībā: viņš izdara izrakumus ar saviem līdzekļiem un atklāj ne tikai Troju, bet arī Mikēnu un Tirintas pilis, ienesot veselu apvērsumu vēstures zinātnē. No Mikēnu godības ir palikuši pāri tikai no mīlzīgiem akmeņiem saliktie tā sauktie „Kiklopu mūŗi", pazīstamie „Lauvu vārti" un kapenes, no pēdējām vislabāk uzglabājusies grāmatās bieži nepareizi dēvēta „Atreja mantnīca", — patiesībā kapenes. Īpata ir Mikēnu pils atrašanās vieta. Atrazdamās augstienē starp kailām klintīm, tā ir īsts cietoksnis, no kuŗa var pārredzēt un toreiz varēja pārvaldīt visu apkārtni.

Beidzot Atēnas! Akropoles iedzeltenā marmora simfonija uz dienvidu debesu zilā fona! Perikla un Aspazijas valstība! Partenona doriskā vienkāršība un majestātiskais cēlums Erechteiona graciozās kariatīdes! To radītājs esot par paraugu ņēmis kāda Spartas ciema jaunavas: viņu mierīgā, graciozā gaita, nesot uz galvas ūdens krūzes no kalnu strauta, esot iedvēsusi viņam ideju radīt kolonnu vietā jaunavu statujas, uz kuŗām atbalstās templa jumts.

Akropoles celtnēm nav Ēģiptes celtņu milzīgo apmēru. Pēdējās radīja sūrs vergu darbs faraona uzdevumā. Akropoles templi ir brīvu cilvēku radīti— dieviem un skaistumam par godu! Un pāri visam šim marmora krāšņumam dienvidu saule lej savu kvēlojošo zeltu!.. Visa Grieķijas vēsture ir ietverta šeit. Lūk vieta, kur no Dionizija kulta ir dzimis grieķu teātris; tālāk vieta, kur notikušas atēniešu tautas sapulces, kur ir staigājis un mācījis Sokrats!..

Atēnas tagad grib būt ne tikai architektūras un skulptūras svētnīca: laikā no 24. jūlija līdz 22. septembrim notiek Atēnu svētku spēles — zem klajas debess II g. s. pēc Kr. radītajā Heroda Attika teātrī. Pirmā vietā, protams, grieķu klasiķu uzvedumi: šogad uzveda Sofokla „Ajaksu", Euripida „Andromachu", „Helēnu" u. c. Aristofana komēdiju „Lapsenes," arī Krētas viduslaiku mistēriju „Abrama upuris" un grieķu tautas dejas. Franču trupa uzveda Korneija „Sidu" un Poliektu". Trīs galīgi izpārdotās izrādēs uzstājās Margota Fontēne un Nurējevs. Bez šī klasiskā baleta bija arī Morisa Bežāra „20. gadu simteņa baleta" izrādes. Bez pašu Atēnu orķestra uzstājās arī Vīnes filharmoniskais orķestris, Karajana vadībā, Berlīnes radio simfoniskais orķestris ar diriģentu Savallišu, Frankfurtes opera ar Rich. Štrausa „Salomi" un „Elektru", diriģējot rīdziniekiem pazīstamajam Matačičam.

(Nobeigums 8. lpp.)

TEODORS ŽELTIŅŠ

Antiņš modina Ameriku

Māksliniecka Ģ. Tiltiņa vinete.

(69. turpinājums)

„Nē, nē, no Dieva puses!"

„Lēksim abi kopā pret nākamo vilni!"

„Labāk — man patīk — tāpat — vienam pašam," Jērs kliedza pretī, turēdams abām rokām nu jau visu laiku lejup šļūkošās bikses.

„Antiņ, dod man roku!" neatlaidās Ragna, pieairējusies viņam jau itin tuvu.

„Nē! Paliec, kur esi! Es negribu!"

„Kāpēc tu negribi?"

„Tāpēc . . . Es nevaru pateikt." Un tā tas tiešām bija. Kā gan viņš varētu Ragnai vaļsirdīgi atzīties, ka viņam krīt zemē bikses?

„Antiņ, kas noticis ar tevi? Tu raujies no manis projām, vairies un bēdz, it kā es būtu spoks. Vai tev ir bailes, ka neierauju tevi dziļumā?"

„Nē, man nav — bailes no dziļuma, drīzāk — no sekluma."

„Tad nāc!"

„Es eju — es iešu — malā."

„Tik ātri? Kāpēc?"

Gribot negribot vajadzēja izgudrot baltus melus. Antiņš gan bija gaužām vājs melotājs un allaž, to darīdams, sarka, tak laimīgā kārtā atcerējās kādu citu kļūmi kādreiz ezerā, kad krampis pēkšņi sarāva kājas pēdu. Uz šo gadījumu nu varēja atsaukties: „Krampis! Krampis!"

„Kas par krampi?" brīnījās Ragna. „Kuŗā vietā?"

„Rauj kopā kājas pēdu. Es iešu malā," vēl paspēja pateikt Antiņš, tad viņa galva pazuda jaunā vilnī.

Ticis no tā laukā, spurkdams, sprauslādams un elsādams ar lejup šļūkošo bikšu augšmalā iekrampētiem pirkstiem viņš tūliņ sāka brist uz malu.

Ragna viņam peldus sekoja: „Laidies peldus, tā tiksi uz priekšu ātrāk."

„Nevaru."

„Vai neproti peldēt?"

„Protu. Bet krampis nelauj. Tev laikam nekad nav bijis krampis, tu nezini, kāda sajūta . . . " no cīņas ar viļņiem aizkusis, dvesa Antiņš.

„Nē, tāds krampis kā tev, mani nekad nav piemeklējis," smējās Ragna, kopā ar viņu iznākdama sekluma, kur ūdens vairs neuzskalojās augstāk par ceļgaliem.

„Jērs joprojām turēja zilās biksītes ar balto kaju (tās, ūdens piemirkušas, varētu sākt slīdēt lejup pašas no sevis) un aizdomīgi paskatījās smējējā. Vai tikai viņa nav sākusi nojaust, ka viņš melo un mānās? Tāpēc, sausas un drošas smiltis zem kājām atkal juzdams, sāka stāstīt, kā līdzīga nelaime viņu piemeklējusi Latvijā, tālu ezerā iepeldējušu, un kādas bailes viņš pārvarējis, līdz ticis malā. Gluži tā tas nenotika, bet ja nu reiz bija sācis melot, tad atļāvās stāstu drusku izpušķot ar mazu papildinājumu par aukstasinīgi pārvarētām briesmām. Sievietēm varoņi patīk. Patiesībā krampis viņu bija sarāvis itin seklā vietā — ūdenī līdz jostas vietai.

Ragna tā jocīgi, smaidīdama tikai ar vienu sejas pusi, brida blakus pa smiltīm un klausījās. Laiku pa laikam Antiņam vajadzēja palaist viņu sev pa priekšu, jo pusplikie saulotājies vietām gulēja tik tuvu kopā, ka citādi tiem pa vidu nevarēja iziet.

Bete peldētājus tik ātri pārņākam nebija gaidījusi un gulēja saulē ar ciet acīm, bet vaļā ausīm, jo, acis neatvērusi, tūliņ jautāja: „Vai ūdens auksts?"

„Kā nu kuŗam . . . " dvielī ķermeni sausinādama, atteica Ragna un smīnīga paskatījās Antiņā.

Laikam tāpēc viņš steidzās piebilst: „Nē, nemaz nav auksts, es būtu varējis šūpoties viļņos stundām, bet man tas krampis . . . "

Bete atšāva vaļā acis un spīdīga (laikam sasvīdusi) uzstūmās sēdus: „Kas par krampi?"

Tā ka Ragna atkal smējās, atturējās no garāka paskaidrojuma, tikai īsi pateica: „Sarāva kāju."

Ragna pameta viņam savu dvieli: „Še! Ja gribi, apslaukies. Un tu, Bete, pievācies pie maliņas, lai arī mums abiem iznāktu vietiņa kur nogulties."

Bet Bete paņēma gumijas peldcepuri un piecēlās: „Es iešu peldēties. Tagad jau Antiņa naudai paliek citi sargātāji."

Ragna lēja plaukstā eļļainu šķidrumu un zieda ar to savas kājas, līdz tās kļuva tikpat spīdīgas kā Betei: „Ko? Tev līdz nauda? Daudz naudas? Tad šovakar varēsim uzdzīvot. Sēdies man blakus, ko stāvi gaisā kā pieminekliš, es arī tevi ieziedīšu, lai vēlāk nesūrst āda."

Antiņš ziedējai blakus gan nosēdās, bet nevi tik ērmīgi apziekēt neļāva. Nē, tādu spokošanos viņš neatzina. Droši vien kāds špicbuks amerikāņu veikalnieks tādu ziežu izgudrojis, lai tiktu pie brangas naudas. Antiņš tādēļ uz Ameriku nebija braucis, lai padarītu bagātus amerikāņu veikalniekus.

„Nu, tad vēlāk nevaidi, kad būsi sarkans kā vēzis," Ragna uz muguras atlaidās smiltīs un aizvēra acis.

Ko citu darīt? Antiņš laidās viņai blakus un arī aizvēra acis. Šķita, ka būtu iegūlies siltā gaisa ūdens vannā, kas visā būtē ieskaloja tādu patīkamu laiskumu, ka negribējās vairs kaut ko ne domāt, ne runāt. Galu galā, šāda saulošanās nemaz tik smādējama lieta nebija.

„Antiņ," ierunājās Ragna, droši vien tāpat ar ciet acīm.

„Jā," viņš atsaucās, arī acis neatvēris.

„Tevī šodien skatoties, tu man likies . . . Vai vari iedomāties, ar ko es tevi salīdzināju?"

„Nu, ar ko?" ieziņkārots jautāja Antiņš un bija gandrīz vai pārliecināts, ka Ragna minēs kādu kino aktieri. Bet patīkami pievīlās, necerējis no viņas kaut ko tādu dzirdēt.

„Visā šai brūno miesu biezenī stalts un balts stāvēdams, tu man atgādināji vientuļā mežmalā augušu, neviena neievērotu, bet tādēļ ne mazāk skaistu bērzu."

Šos vārdus dzirdot, Antiņam šķita, ka saules siltums sācis viņu glāstīt vēl mīlīgāk . . . Bet tas, ko Ragna teica tālāk, nemaz vairs nepatika.

„Ja tevi pārstādītu, apzāģējot dažus greizāk izaugušus zarus, kādā glīti izkoptā parkā, pie tevis ar patiku kavētos daudzas acis."

„Pārstādīt? Kāpēc to bērzu — tas ir — es domāju — mani vajadzētu pārstādīt? Daudzu svešu apbrīnotāju acu dēļ? Tādas uzmanības nemaz es nekāroju. It kā kokiem būtu jāaug par prieku cilvēku acīm? Un kas tie ir par greiziem zariem, kas man — tam bērzam būtu apzāģējami?"

„Tā pasaulīte ir stipri šaura, kuŗā tu dzīvo un gribi dzīvot."

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

LNAK jaunā mītnē

IESNIEGUMS ONTARIO PREMJERAM PENSIJU LIETĀS. KANADAS ĀRLIETU MINISTRA ATBILDE. IEROSINĀTA MEMORANDA IESNIEGŠANA VATIKĀNA VALSTS SEKRETARIĀTAM. LNAK PADOMES SESIJA 6. OKTOBRĪ HAMILTONĀ. NODIBINĀTA LNAK SKOLU VALDE. PIEŅEMTI SAIMNIECISKĀS NOZARES DARBĪBAS NOTEIKUMI.

LNAK birojs ar 1. septembri pārcēlts no Sv. Andreja baznīcas telpām uz 27 Bloor ielu E., pie Bloor un Yonge ielu krustojuma, kur tas darbosies kopā ar Toronto Latviešu kreditsabiedrību. Jaunais biroja novietojums ir pašā pilsētas un galvenō satiksmes līniju centrā. Blakus birojam ir arī plašas un labi iekārtotas apspriežu telpas, kas LNAK kā latviešu centrālai un pārstāvības organizācijai ļoti nepieciešamas.

Šinis dienās LNAK valde sanāca uz pirmo sēdi jaunajās telpās. Sēdē, priekšsēža J. Niedras vadībā piedalījās: V. Uiska, A. Rāviņš, K. Tannis, J. Grodnis, G. Liepiņš un A. Rožkalns, kā arī revīzijas komisijas priekšsēdis J. Rolavs un loceklis K. Priedītis.

Sniedzot pārskatu par darbu sēžu starplaikā, priekšsēdis vispirms valdi iepazīstināja ar biroja telpu maiņas nepieciešamību. LNAK gandrīz ar visām savām institūcijām ir mitinājusies kopš to dibināšanas Sv. Andreja baznīcas telpās. Pirmās ev.-lut. draudzes, tās amata personu, bet it sevišķi mācītāja A. Čopa atsaucība un izpalīdzība LNAK darbam visu laiku ir bijusi vienreizēji draudzīga, par ko LNAK viņiem vienmēr būs pateicīga. Dažādu latviešu organizāciju un interešu grupu aktivitātei pieaugot, Sv. Andreja baznīcas telpas ir tādā mērā noslogotas, ka ne vienmēr ir bijis iespējams laikā īstenot iecerētos pasākumus. Tāpēc radusies vajadzība biroju novietot tādos apstākļos, kur tas savu darbību var brīvāk izvērst. LNAK centrālā bibliotēka, ar draudzes vadības laipnu atļauju, arī turpmāk darbosies Sv. Andreja baznīcas telpās.

Tālāk priekšsēdis ziņoja, ka uz jūnijā iesniegto memorandu Kanadas ārlietu ministram P. Martinam saņemta pēdēja laipna atbilde un solījums mūsu ierosinājumus Baltijas valstu brīvības jautājumos neaizmirst. Nesen arī LNAK valde iesniegusi politiskās nozares izstrādāto memorandu pensiju likuma jautājumā Ontario premjeram J. Robartam. Tanī aprādīts uz līdzšinējām nepilnībām Kanadas pensiju likumā, ko tagadējā Kanadas federālā valdība ierosinājusi labot, bet Ontario provinces valdība tam pretojas. Memoranda norāsti piesūtīti provinces parlamenta locekļiem.

Sakarā ar jaunievēlētā pāvesta Paula VI stāšanos amatā, atbildot latviešu apsveikumiem, jaunais baznīcas galva piesūtījis bīskapam J. Rancānam pateicības rakstu, dodot kristīgajai latviešu tautai svētību un izsakot labākas nākotnes apliecinājumus. Šī raksta norakstu saņēmusi arī LNAK. Valde pārrunāja attiecīgā memoranda iesniegšanu Latvijas brīvības jautājumā Vatikāna valsts sekretariātam un vienojās, ka to taktiski pareizāk būtu iesniegt Brīvās pasaules latviešu apvienības vārdā. Šī ierosinājuma tālāk virzīšanu uzdeva priekšsēdim.

Kārtojot latviešu pārstāvības lietas vasaras brīvlaikā, priekšsēdis apmeklējis vairākas Kanadas valsts iestādes un amatpersonas Otavā un citās vietās. Valdes locekļi piedalījušies latviešu sanāksmēs un sarīkojumos dažādās Kanadas vietās. Sekretāre V. Toma savā uzturēšanās laikā Kanadas rietumu krastā lūgta tuvāk iepazīties ar latviešu dzīvi un darbu Kanadas vistālākā novadā, mēģinot nodibināt LNAK pārstāvību tur, kur tas vēl nebūtu.

Par LNAK pārstāvi Grāvenhurstā un apkārtnē apstiprināja pārstāvi Orilijā L. Krūmāju.

Atbilstoši LNAK padomes pēdējās sesijas lēmumam, padomes rudens sesija notiks svētdien, 6. oktobrī, Hamiltonā, Latviešu namā. Padomes prezidijs un valde tuvākajā laikā izstrādā sesijas darba kārtību, ko padomes locekļi saņems tuvākā laikā. Sesija ilgs tikai vienu dienu, tā būs galvenā kārtā veltīta jaunu ceļu meklēšanai Latvijas brīvības darbam, kā arī latviešu sadarbībai sabiedriskā un kultūrālā plāksnē. Sesijā sagaidāma visu padomes locekļu piedalīšanās.

Izlemjot ienākušos ierosinājumus, valde piešķīra Saulainei Ilzdeķļus inventāra atjaunošanai veco cilvēku mītnēs, kā arī nelielas summas Saulaines un Sidrabenes bērnu vasaras nometnēm vadībai trūcīgo bērnu uzturēšanas izdevumu segšanai. Tālākie piešķirumi no palīdzības nozares summām bija trūcīgiem tautiešiem aiz dzelzs priekškara. Nozares vaditājs J. Grodnis ziņoja, ka jau iesāktais līdzekļu vākšanas saskaņošanas darbs virzās uz priekšu ļoti gausi.

Uz kultūras un izglītības nozares ierosinājumu valde nolēma paplašināt nozares skolu daļu, rādot pie tās skolu valdi. Skolu valde sastāvēs no skolu daļas vadītāja izraudzītiem un LNAK valdes apstiprinātiem audzinātājiem, skaitā 5—7. Skolu valdes priekšsēdis būs skolu daļas vadītājs, bet valdes locekļi reizē būs arī kultūras un izglītības nozares darbinieki.

Jaundibinātās saimnieciskās nozares darbības noteikumus valde pieņēma atbilstoši nozares vadītāja A. Rāviņa priekšlikumam, pievienojot dažus papildinājumus.

Nākamā valdes sēde notiks trešdien, 11. septembrī, 27 Bloor ielā E., kurā bez valdes locekļiem piedalīsies nozaru vadītāji un padomes prezidijs. Šinī valdes sēdē galvenā kārtā tiks sagatavoti padomes sesijā izlemjamie jautājumi.

LATVJU JAUNATNE, TU ESI APSŪDZĒTA!

Šādu temu Amerikas latviešu jaunatnes apvienība bija devusi Klīvlendas Dziesmu svētku sarīkojumu pēdējā dienā rīkotajai latviešu jaunatnes tiesas sēdei. Tā pulcināja vairāk kā 500 jauniešu un vecākās paaudzes pārstāvju. Sēdes dalībnieki sekoja tiesai ar dzīvu interesi. Kā prokurātūrai, tā arī aizstāvim bija 5 liecinieki. Prokurora pienākumus veica jaunatnes darbinieks J. Jauntirāns, bet aizstāvja — A. Ritums. Tiesas pr-dis A. Bolšteins, bet piesēdētāji Br. Albats un A. Zāģeris. J. Upatnieks veica sekretāra pienākumus. Uz apsūdzēto sola sēdēja jaunieši J. Freivalds un Ieva Stumbris, abi tautas tērpos.

Apsūdzība bija ietverta 5 punktos: 1. Pienākuma apziņas trūkums; 2. Latviešu valodas nezināšana, kropļošana un nelietošana; 3. Zināšanu trūkums par Latviju; 4. Kūtra līdzdalība latviešu sabiedriskā dzīvē; 5. Tēvzemes mīlestības trūkums.

Prokurātūras liecinieks Dr. A. Osvalds norādīja, ka latviešu jaunatnei trūkst pietiekamu zināšanu par Latviju un tā bieži atturas piedalīties sabiedriskās dzīves norisēs. Viņš uzsvēra nepieciešamību runāt ar latviešiem latviski, vairāk pievērsties latvisko atceru pieminēšanai, bet neaizrauties ar lētām televīzijas programmām.

Dr. N. Vīksniņš aprādīja, ka jauniešiem trūkst laika latviskām nodarbībām, tā, piem., viņa vadītais latviešu vēstures zināšanu neklātienes kurss varējis piesaistīt tikai 20 studentus.

Pretkomūnisma cīnītājs T. Zieriņš izteica kritiku par jaunatnes pasīvitāti politiskās darbības laukā.

Bij. ALJAs pr-dis J. Šlesers izteica nožēlu, ka viņa darbības laikā apvienības vadībā tā neguvusi pietiekamu atbalstu tieši no pašiem jauniešiem.

Aizstāvja liecinieks — Dziesmu svētku rīcības komitejas pr-dis K. Avens uzsvēra apstākli, ka tautas deju lieluzveduma dalībnieki visi nāk no jaunatnes vides, ka arī koros bija daudz jauniešu, tāpat jaunatne sniedza daudz atbalsta svētku organizēšanas darbā.

Pirmo jaunatnes svētku rīcības komit. pr-dis Et. Rubess tencināja jaunatnes vekumus, īpaši norādot uz jaunatnes izdevumu darbinieku uzņēšanos, strādājot bez atlīdzības. Vecākā paaudze nerāda pietiekamu aktivitāti šo centieni sekmēšanā, tā, piem., bērnu žurnāla Mazputniņa, kā arī jaunatnes žurnāla Mēs abonementu sk. u varētu vēlēties daudz lielāks. Latviešu prese nav snieguši pietiekamu atbalstu jaunatnes svētku atsevišķu pasākumu sekmēšanā. Tēvzemes mīlestība jauniešos ir apbrīnas vērta. Jaunatne vēlas strādāt ar prieku latviešu sabiedriskā dzīvē, ja viņu ieskata par līdzvērtīgu. Tā vēlas saņemt arī vairāk atbalsta no ALAs.

Filadelfijas jaunatnes pulciņa pr-ce Renāte Krieviņa deva ieskatu par jaunatnes centieniem viņas vadītā pulciņa dzīvē. Pulciņa darbā apvienoti ap 100 jauniešu un labas cerības to skaitu vēl pavairot. Jaunieši izrāda lielu entuziasmu, piedaloties tautas deju kopā, un jauniešu pārstāvji ir skolotāji svētdienas skolā. Savās sanāksmēs viņi cenšas sarunāties latviski.

ALJAs pr-dis Ķ. Bērziņš uzvēra pasākumu sekmēšanā. Tēvzemes mīlestība jauniešos ir apbrīnas vērta. Jaunatne vēlas strādāt ar prieku latviešu sabiedriskā dzīvē, ja viņu ieskata par līdzvērtīgu. Tā vēlas saņemt arī vairāk atbalsta no ALAs.

Filadelfijas jaunatnes pulciņa pr-ce Renāte Krieviņa deva ieskatu par jaunatnes centieniem viņas vadītā pulciņa dzīvē. Pulciņa darbā apvienoti ap 100 jauniešu un labas cerības to skaitu vēl pavairot. Jaunieši izrāda lielu entuziasmu, piedaloties tautas deju kopā, un jauniešu pārstāvji ir skolotāji svētdienas skolā. Savās sanāksmēs viņi cenšas sarunāties latviski.

ALJAs pr-dis Ķ. Bērziņš uzvēra

(Nobeigums 8. lpp.)

DV KANADĀ RĪKO ZIEMSVĒTKU TIRDZIŅU

Arī šogad, līdzīgi abiem iepriekšējiem gadiem, Kanadas DV rīko Ziemsvētku tirdziņu ar bazāru un gleznu skati. Rīcības komiteja savā pirmajā darba sēdē 4. septembrī vienojās par amata pienākumu sadalījumu un izlēma vairākus svarīgus jautājumus tirdziņa organizēšanas priekšdarbu veikšanai. Rīcības komiteja darbosies sekojošā sastāvā: A. Civželis — pr-dis, M. Jonāne — sekretāre un bazāra vad., V. Grava — kasieris, O. Kļavenieks — informācijas jautājuma kārtotājs, A. Bencone, K. Riekstiņš, A. Beizaks, R. Brītals — loc. Tirdziņš notiks Toronto DV nod. namā (123 Huron ielā), to atklās sestdien, 30. novembrī, plkst. 11 pr. p. (atvērts jau no plkst. 9 rītā) un slēgs svētdien, 1. decembrī, pl. 6 vakarā. Tirdziņa laikā notiks arī jaunās paaudzes gleznotājas Guntas Upītes gleznu izstāde. Kā zināms, viņas pirmā darbu skate notika pag. rudenī un guva lielu atsaucību.

Tirdziņā varēs iegādāties dažādus daiļamatniecības darbus: audumus, rokdarbus, rotas lietas, grāmatas, skaņu plates, ādas izstrādājumus — u. c. vērtīgas mantas. Darbosies arī loterija. Rīcības komiteja vienojās aicināt DV KV pr-di R. Epneri atklāt tirdziņu un gleznu skati. Tirdziņa atlikums paredzēts atrūpes un kultūras mērķu sekmēšanai. Pasākumam atsaukties aicinātas visas DV nodaļas Kanadā, kā arī pārējie tautieši.

Daiļamatnieki, kas vēlētos savus darbus nodot tirdziņam, kā arī ziedojumu devēji, lūgti pieteikumus bazāram adresēt DV grāmatnīcai, 123 Huron St., Toronto 2-B.

O. K.

LASĪTAJU VĒSTULES

PAR GRĀMATU IZVĒRTĒTAJIEM

Ar nožēlu jāsaka, ka trimdas publicējumos vēl nav uzpeldējis neviens labs grāmatu izvērtētājs. Lielākā daļa no mūsu kritiķiem, kā redzams, uzskata par pietiekamu, ja izdodas kaut cik pieklājīgi atstāstīt grāmatas saturu un pačalot par autoru personīgi. Ideju, raksturu, pantmēru vai laikmetu analize attiecībā uz kādu literāro darbu vēl nav lasīta.

Mazākā daļa no recenzentiem nodarbojas ar niecīgas vērtības ziņu izplatīšanu kā par autoru personīgi, tā par grāmatu, sevišķi, ja grāmata ir politiska vai vēsturiska satura. Visi trimdas latvieši, kā liekas, kas tikai prot lasīt un rakstīt, ieskata sevi par vēsturniekiem un arī, katrā ziņā, par politiķiem. Kaut gan retam ir jēga, kas ir vēsturisks fakts un vēl retāk, kas ir politika. Suņa izgāztais miltu pods klētī ir vēsturisks fakts un savstarpējā „nomazgāšanās" — politika.

Tāpēc grūti saprast, kas ir A. Kalna „Feliksa Cielēna atmiņas" recenzija — vēsture vai politika. (Latvija Amerikā, 1963. g. 28. aug. 69. n-rs) Ja jau F. Cielēns savā grāmatā „Laikmetu maiņa II", kas ir 511 lpp. gara, ir uzsildījis daudz tenku, kā to apgalvo A. Kalns, tad pats savā recenzijā, dažās rindās, pārspējot F. Cielēnu, savas tenkas pilnīgi pārkarsējis. Un pie tam F. Cielēnu viņš sauc par subjektīvu un pats sevi par objektīvu. Lasītāja uzdevums būtu, izmeklēt subjektīvās un objektīvās tenkas par labu A. Kalnam.

P. Latgalietis.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

21. septembrī — plkst. 7,30 vak., DVT Kanadā izrādīs T. Zeltiņa Viņa raugs Karaliskā Ontario mūzeja zālē.

28. septembrī — Unitarian baznīcas auditorijā, St. Clair Ave. W., Ksenijas Brantes un Latvian Trio koncerts.

28. septembrī — Latviešu strēlnieku biedrības biedru vakars ar Dr. A. Freiberga priekšlasījumu DV namā.

5. oktobrī, — plkst. 7,30 vak. Royal Ontario Mūzeja zālē TLB Drāmatiskais ansamblis uzvedīs R. Blaumaņa „Uguni".

10. oktobrī — First Unitarian baznīcas zālē Antonina Vaivode (kontralts) T. L. Koncertapvienības koncerts.

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.

19. oktobrī — Jaunās Gaitas trešais konteilis sv. Andreja baznīcas zālē.

25. oktobrī — inženieru un tehniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī, plkst. 7.30 Latviešu karaļa invalīdu apvienība rīko atklātu „Draudzīgu karavīru vakaru" Jaunajā igauņu deju zālē, 959 Broadview Ave.

26. oktobrī — Studenšu korporāciju kopa Toronto rīko slēgtu tējas vakaru Royal Canadian Curling kluba telpās.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas jubileja.

3. novembrī — plkst. 5 vak. T. Brilta garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā. Pie ērģelēm Edite Timermane.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karīna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.

30. novembrī — TLB Dižđanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.

18. janvārī — apvienotā viru kora „Viesturs" koncerts un balle lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.

SV. KATARĪNES

14. sept. Mednieku un Makšķernieku kluba sarīkojums Atlanta Klubā.

HAMILTONA

28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — Ham. latviešu jaunatnes pulciņa Rota rudens balle Rainbow zālē.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169.
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un
atklātas māju hipotēkas. Birojs
atvērts 5 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai
no plkst. 12—8 vakarā.
Sākot ar 15. septembri birojs būs
atkal atvērts sestdienās.

TORONTO

TLB SESTDIENAS SKOLAS PAZIŅOJUMS

Sestdienas skola darbu uzsāks 14. septembrī. Visiem skolēniem jāierodas plkst. 10.45 skolas telpās, Sv. Andreja baznīcā.

Jauno skolēnu reģistrācija minētajā dienā no plkst. 9.30 - 10.45. Tad arī kārtojami pārbaudījumi un vasaras darbi.

Skolas padomes priekšsēde.

Mūsu darba biržas ietvaros darbu lielā latviešu uzņēmumā var atrast spēkratu vadītājs ar šofera braukšanas atļauju. Zvanīt EM 3-6496.

Toronto latv. 1. ev. - lut. draudzes palīdzības fonda priekšnieks Evalds Kronis šinis dienās mainījis dzīves vietu, un viņa jaunā adrese ir: 10 Stephen Drive, Toronto 18, telefons 259-4715. Draudzes locekļi, kas vēl nebūtu šī fonda dalībnieki un kam būtu interese par nesen papildinātiem noteikumiem, tuvāku informāciju var saņemt, zvanot uz minēto numuru, pēcpusdienas līdz plkst. 5,30 vakarā.

Toronto Austrumu draudzes mācītājs A. Briedis kristījis Ritu Karmenu Jenti, Imanta un Ausmas meitiņu.

No Hamburgas Toronto ieradies tautietis Fr. Brašs.

Viņš Kanadā paredzējis noorganizēt savu importa uzņēmumu.

No Melburnas Toronto ieradusies tautiete K. Balode. Atbraucēja nodomājusi uzsākt studijas chropraktoru skolā.

MONTREĀLA

Kanadas latviešu tenisa meistarsacīkstes šogad notiks Montreālā 14.—15. septembrī, Somerled tenisa laukumā. Sacīkšu sākums sestdien, 14. septembrī, pl. 10 no rīta. Sacensībām varēs pieteikties uz vietas, bet vēlama tomēr iepriekšēja pieteikšanās.

Programmā paredzētas kungu un dāmu vienspēles, kungu un jauktās dubultspēles. Sacensību organizētāji sagaida tenisistus jo kuplā skaitā arī no attālākiem latviešu centriem.

KO SAKA KANADAS LATVIEŠI PAR KLĪVLENDAS SVĒTKIEM

Tonija Krūka: „Spožākie svētki svešumā, kas vēl ilgi paliks atmiņā."

A. Amoliņš: „Priecīgi pārsteidza lielais jauniešu skaits."

P. Ziediņš: „Arī jauniešiem nav zudusi interese par latviešu kultūru un grāmatām."

Ilga Murevska: „Blakus sarīkojumu skaits pārāk liels."

Jānis Gailītis: „Patika DV saliedojumā pavadītās stundas. Sarīkojums bija apliecinājums ciešajām saitēm, kuras mūs vieno."

Ilga Breikša: „Lielākie svētki. Laba organizācija. Daudz ierosmes turpmākam darbam."

Indra Ancāne: „Nesaprotu, kādēļ liela koristu daļa iztrūka mēģinājumos. Disciplīna būtu jāprasa ne vien no jaunās, bet arī no vecākās paaudzes."

A. Kalniņš: „Kādēļ gan lielās viesnīcas celtņi bieži apstājās jau trešajā stāvā? Vai tādēļ, lai svētku dalībnieki varētu tuvināties un pavisam labi iepazīties?"

A. Karulis: „Ar lidmašīnu nokļuvu svētku pilsētā 35 minūtēs. Uz darbu braucot Toronto bieži paiet vesela stunda. Attālumi mūs nešķir."

14. septembrī, pl. 7 vak.
Sidrabenē
DEJU VAKARS
ar
TRADICIONĀLĀM
BALLES
KARALIENES
VĒLĒŠANĀM.

VERAS KEIŠS
BALETA SKOLA
uzsāk 14-to mācības gadu.
2319 BLOOR ST. WEST. 980 O'CONNOR DR.
Informācija un pieteikšanās tālr. 755-6621.
mācības notiek Veras Keišas personīgā vadībā,
skolēnu skaits kla ē ierobežots,
skola sagatavojusi pašreiz teicamākās latviešu dejotājas: Dairu Sproģi un Daci Priedīti.

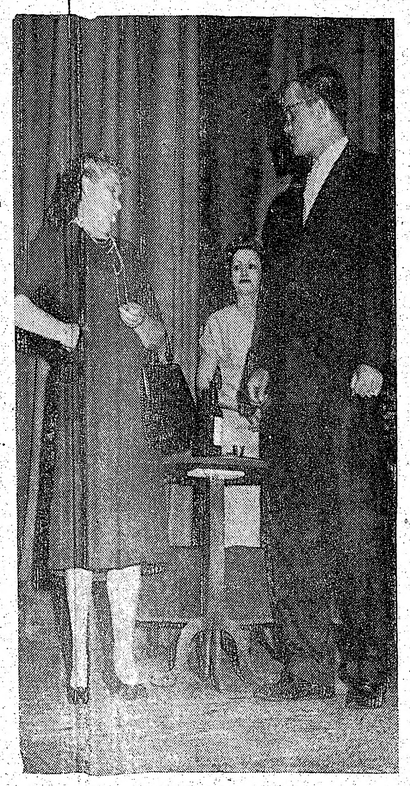

A. Bencone, I. Gaike un A. Kalniņš T. Zeltiņa komēdijā Viņa raugs, ko redzēsim 21. septembrī Toronto.

Mūzikas darb

Eduardam R

Mūsu ievērojamam mūzikas darbiniekam Eduardam Ramatam 12. septembrī piepildās 75 mūža gadi. Viņš dzimis 1888. g., Cēsu apriņķa Vaives Lībiešos.

Ramata mūzikālā darbība izvaudusies trīs virzienos — viņš bijis operu un koncertu dziedonis, diriģents un mūzikas rakstnieks. Iegūvis akadēmisko mūzikālo izglītību (beidzis Maskavas konservātorijas dziedāšanas un diriģēšanas klasi), papildinājies Romā pie Enriko Rozati un apceļojis Eiropas ievērojamākos mākslas centrus — Berlīni, Parīzi, Londonu, Romu, Milānu, Florenci u. c., viņš savu mūža darbu veltī dzimtenei Rīgā. Līdztekus mūzikas studijām, viņš dažus gadus veltījis arī krievu operu teātriem (Maskavas Lielā opera), kur gūst lielu rutīnu skatuves mākslā, atrasdamies cieši saskarē un sadarbībā ar Šaļapinu, Sobinovu, Migaju, Šavranski u. c. tā laika Lielās operas slavenībām. Dziedoni tomēr viņiem sirmā Rīga, un, nodibinoties Latvijas valsts operai, Ramatu redzam uz tās skatuves. Viņš dzied Valentīnu (Faustā), Maručio (Ielejā), Saucēju (Lohengrīnā), Mazetto Don-Žuānā) u. t. t. Bet drīz dziedoni piemeklē nelaime — pēc neizdevīgas deguna operācijas darbs operā jāpārtrauc, jo sašķobas rezonātori un balss zaudē pievilcīgo tembru.

Pamazām balss tomēr atgūst agrākās īpašības, bet R. tomēr operā vairs neatgriežas un pievēršas mūzikāli - paidagoģiskam darbam. Viņš strādā par mūzikas un dziedāšanas skolotāju I Rīgas valsts ģimnazijā un Valsts vidusskolā pieaugušiem, vēlāk Valsts komercskolā. Jo citīgi seko Rīgas mūzikas dzīvei un raksta recenzijas Latvī, vēlāk Latvijas Kareivī un Izglītības min. mēnešrakstā. Daudz dzied koncertos un radiofonā un ar saviem vidusskolu koriem piedalās visos neatkarīgās Latvijas Dziesmu svētkos. Ir arī Konkordiju Senioršta vīru koŗa diriģents. Šai darbības posmā Ramats saraksta vairākas mācības grāmatas dziedāšanā skolu vajadzībām. J. Rozes apgādā iznāk Dziedāšanas pamatmācība (divi izdevumi), bet Vidusskolu skolotāju kooperatīvs izdod Balss nostādīšanas pamati un Dziedāšanas mācība uzdevumos un jautājumos. Sarakstījis arī ap desmit lugu skolu teātriem, kuŗām pats komponējis mūziku. Rakstījis arī dzejoļus un stāstus, kas izkaisīti periodikā. Pāris stāstu izņākuši arī J. Rozes apgādā, bet dažus R. dzejoļus komponējis Ādams Ore, J. Reinholds, J. Cīrulis, A. Žilinskis un V. Jurevičs.

Trimdas dzīves sākumā Ramats apmetās Šverinā, kur viņa rosīgais un nerimtīgais gars nespēja dikā stāvēt — viņš tūdaļ nodibināja kori Daugava. Vēlāk Lauenburgā un Gesthachtā šis koris nostabilizējās un daudz koncertēja ne vien pašu „Saules" nometnē, bet arī daudzās apkārtējās latviešu DP nometnēs. Vairākkārt koris dziedāja arī cittautu publikai, tā veicot ievērojamu latviešu kultūras propagandas darbu, bet Hamburgas raidītājam ieskaņoja 26 latviešu komponistu dziesmas, kuŗas radiofons vēl tagad periodiski atskaņo raidījumu ciklā „Aus fremden Landen". Viņš bija arī virsdiriģents Dziesmu svētkos Gesthachtā un Libekā, darbojās par skolotāju latviešu ģimnazijā, bija draudzes ērģelnieks un vadīja vietējā „Dipaka" orķestri.

Sākoties tālākai izceļošanai no Vācijas, Ramatu par ērģelnieku aicina Čikāgas Ciānas draudze. Še Ramats turpina arī Daugavas koŗa darbību. Pirmajos ASV latviešu dziesmu svētkos R. ir virsdiriģents, tāpat Novada dziesmu svētkos Milvokos. Viņš turpina arī mūzikas recenzenta darbību. Pirms pieciem gadiem, sasniedzis 70 mūža gadus, Ramats nodod koŗa vadību citam diriģentam, bet pats tagad pilda Čikāgas Jāņa draudzes ērģelnieka pienākumus un vada arī šis draudzes jaunatnes kori. Ir konkordijas Valdemārija goda filistrs.

Nobeigumā kumus, ko p rakstījis n komponists v Jānis Zālīts: skaitāms tie tiski noskaņ kas mākslai, riskiem uzde vus labākos

A

Vasara ir lojumu laiks arī pa kalni ropu un Au cēju uz Eir jo ALJA bij nu un brau tikai jaunat bet arī tādi jaunībā. Ik gan bija jā Jaunieši a latviešu jau izklīda pa v trim nedēļā laukā.

Šī brauci Elviņa no vusies ar vi ciena brauci 13.50, bet trūkušas. Amerikā liel ciena sastāv na vagona, starp Vāciju bijis arī dz bijis daudz kusies strau kas bijis ve las ar apaļie nēm. Parīzē vāri, tālāk Dzīve lēta, klīršu vai cī par apmēra drīz varētu brauktu dzī Bet latvie sālāka kun būtu gaba rakstnieks bērnībā pir mit, tās cie jaunā paau Bet ne visu ne visās va dipīšu lai cilvēki, kas vās ar sva siļķēm no des uz dien iepirktām s naudu no kam bija g kur siļķes r joja.

Francijā bet pagājuš vieta, kur ticis pat, k sūtītas pl uz Parizi, dažreiz sūti paredzētas ka jau ari Sūtījumi t rasta vieta var dabūt.

Vasarā La ka bērni sk

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169.
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

V. BEBRIS
APDROSINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0263

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem
Izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 5 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai
no plkst. 12—8 vakarā.
Sākot ar 15. septembri birojs būs atkal atvērts sestdienās.

Dzīve Savienotās Valstīs

Mūzikas darbiniekam jubileja

Eduardam Ramatam 75 gadi

Mūsu ievērojamam mūzikas darbiniekam Eduardam Ramatam 12. septembrī piepildās 75 mūža gadi. Viņš dzimis 1888. g., Cēsu apriņķa Vaives Lībiešos.

Ramata mūzikālā darbība izpaudusies trīs virzienos — viņš bijis operu un koncertu dziedonis, diriģents un mūzikas rakstnieks. Ieguvis akadēmisko mūzikālo izglītību (beidzis Maskavas konservātorijas dziedāšanas un diriģēšanas klasi), papildinājies Romā pie Enriko Rozati un apceļojis Eiropas ievērojamākos mākslas centrus — Berlīni, Parīzi, Londonu, Romu, Milānu, Florenci u. c., viņš savu mūža darbu veltī dzimtenei Rīgā. Līdztekus mūzikas studijām, viņš dažus gadus veltījis arī krievu operu teātriem (Maskavas Lielā opera), kur gūst lielu rutīnu skatuves mākslā, atrasdamies ciešā saskarē un sadarbībā ar Šaļapinu, Sobinovu, Migaju, Šavranski u. c. tā laika Lielās operas slavenībām. Dziedoni tomēr viņa sirmā Rīga, un, nodibinoties Latvijas valsts operai, Ramatu redzam uz tās skatuves. Viņš dzied Valentīnu (Faustā), Maručio (Ielejā), Saucēju (Lohengrīnā), Mazetto Don-Žuānā) u. t. t. Bet drīz dziedoni piemeklē nelaime — pēc neizdevīgas deguna operācijas darbs operā jāpārtrauc, jo saškobas rezonātori un balss zaudē pievilcīgo tembru.

Pamazām balss tomēr atgūst agrākās īpašības, bet R. tomēr operā vairs neatgriežas un pievēršas mūzikāli - paidagoģiskam darbam. Viņš strādā par mūzikas un dziedāšanas skolotāju I Rīgas valsts ģimnazijā un Valsts vidusskolā pieaugušiem, vēlāk Valsts komercskolā. Jo citīgi seko Rīgas mūzikas dzīvei un raksta recenzijas Latvī, vēlāk Latvijas Kareivī un Izglītības min. mēnešrakstā. Daudz dzied koncertos un radiofonā un ar saviem vidusskolu koriem piedalās visos neatkarīgās Latvijas Dziesmu svētkos. Ir arī Konkordiju Seniorāta vīru koŗa diriģents. Šai darbības posmā Ramats saraksta vairākas mācības grāmatas dziedāšanā skolu vajadzībām. J. Rozes apgādā iznāk Dziedāšanas pamatmācība (divi izdevumi), bet Vidusskolu skolotāju kooperatīvs izdod Balss nostādīšanas pamati un Dziedāšanas mācība uzdevumos un jautājumos. Sarakstījis arī ap desmit lugu skolu teātriem, kurām pats komponējis mūziku. Rakstījis arī dzejoļus un stāstus, kas izkaisīti periodikā. Pāris stāstu iznākuši arī J. Rozes apgādā, bet dažus R. dzejoļus komponējis Ādams Ore, J. Reinholds, J. Cīrulis, A. Žilinskis un V. Jurevičs.

Trimdas dzīves sākumā Ramats apmetās Šverinā, kur viņa rosīgais un nerimtīgais gars nespēja dīkā stāvēt — viņš tūdaļ nodibināja kori Daugava. Vēlāk Lauenburgā un Gésthachtā šis koris nostabilizējās un daudz koncertēja ne vien pašu „Saules" nometnē, bet arī daudzās apkārtējās latviešu DP nometnēs. Vairākkārt koris dziedāja arī cittautu publikai, tā veicot ievērojamu latviešu kultūras propagandas darbu, bet Hamburgas raidītājam ieskaņoja 26 latviešu komponistu dziesmas, kuŗas radiofons vēl tagad periodiski atskaņo raidījumu ciklā „Aus fremden Landen". Viņš bija arī virsdiriģents Dziesmu svētkos Gesthachtā un Libekā, darbojās par skolotāju latviešu ģimnazijā, bija draudzes ērģelnieks un vadīja vietējā „Dipaka" orķestri.

Sākoties tālākai izceļošanai no Vācijas, Ramatu par ērģelnieku aicina Cikāgas Ciānas draudze. Še Ramats turpina arī Daugavas koŗa darbību. Pirmajos ASV latviešu dziesmu svētkos R. ir virsdiriģents, tāpat Novada dziesmu svētkos Milvokos. Viņš turpina arī mūzikas recenzenta darbību. Pirms pieciem gadiem, sasniedzis 70 mūža gadus, Ramats nodod koŗa vadību citam diriģentam, bet pats tagad pilda Cikāgas Jāņa draudzes ērģelnieka pienākumus un vada arī šis draudzes jaunatnes kori. Ir konkordijas Valdemārija goda filistrs.

Nobeigumā citēsim dažus teikumus, ko par Ramatu kādreiz rakstījis mūsu ievērojamais komponists un mūzikas kritiķis Jānis Zālīts: „Ed. Ramats pieskaitāms tiem klusajiem ideālistiski noskaņotiem darbiniekiem, kas mākslai, zinātnei un sabiedriskiem uzdevumiem veltījis savus labākos spēkus patiesu iekšēju dziņu un atziņu vārdā. Viskuvāk viņš saskāries ar dziedāšanas mākslu un mūzikas paidagoģiju, bet nav ļāvis klusēt arī saviem talantiem literātūrā un mākslas kritikā. Ramats visos šais novados apliecinājis ievērojamu rosību un manu, bijis arvien īsts patriots."

R. Čaks

AR PĪPI UZ JUMTA

Vasara ir atvaļinājumu un celojumu laiks, kad var izceļoties arī pa kaiminvalstīm vai pat Eiropu un Austrāliju. Šogad brauc šeju uz Eiropu bijuši vairāk, jo ALJA bija noīrējusi lidmašīnu un braucienā piedalījās ne tikai jaunatne jaunības gados, bet arī tādi, kas otrā vai trešā jaunībā. Ikvienam braucējam gan bija jābūt ALJAs biedram. Jaunieši apmeklēja Eiropas latviešu jaunatnes svētkus, citi izklīda pa visu Eiropu, lai pēc trim nedēļām atkal satiktos lidlaukā.

Šī brauciena dalībniece Līna Elviņa no Frankfurtes bija devusies ar vilcienu uz Parīzi. Vilciena brauciens izmaksājis tikai $ 13.50, bet ceļojuma laikā piedzīvojusies dažas ērtības, kas Amerikā liekas ikdienišķas. Vilciena sastāvā nav bijis restorāna vagona, kaut arī tas brauc starp Vāciju un Franciju. Nav bijis arī dzeramā ūdens. Vācijā bijis daudz jaunceltņu, dzīve likusies strauja; Francijā daudz kas bijis vecmodīgs, pilsētās ielas ar apaļiem akmeņiem, bez ietvēm. Parīzes centrā skaisti bulvāri, tālāk veclaicīgas ielas. Dzīve lēta, kilogramu plūmju, kiršu vai citu augļu var dabūt par apmēram 20 centiem. Ganles" nometnē, bet arī daudzās apkārtējās latviešu DP nometnēs. Vairākkārt koris dziedāja arī cittautu publikai, tā veicot ievērojamu latviešu kultūras propagandas darbu, bet Hamburgas raidītājam ieskaņoja 26 latviešu komponistu dziesmas, kuŗas radiofons vēl tagad periodiski atskaņo raidījumu ciklā „Aus fremden Landen". Viņš bija arī virsdiriģents Dziesmu svētkos Gesthachtā un Libekā, darbojās par skolotāju latviešu ģimnazijā, bija draudzes ērģelnieks un vadīja vietējā „Dipaka" orķestri.

Sākoties tālākai izceļošanai no Vācijas, Ramatu par ērģelnieku aicina Cikāgas Ciānas draudze. Še Ramats turpina arī Daugavas koŗa darbību. Pirmajos ASV latviešu dziesmu svētkos R. ir virsdiriģents, tāpat Novada dziesmu svētkos Milvokos. Viņš turpina arī mūzikas recenzenta darbību. Pirms pieciem gadiem, sasniedzis 70 mūža gadus, Ramats nodod koŗa vadību citam diriģentam, bet pats tagad pilda Cikāgas Jāņa draudzes ērģelnieka pienākumus un vada arī šis draudzes jaunatnes kori. Ir konkordijas Valdemārija goda filistrs.

Francijā viegli atrast kaviāru, bet pagājuši gadi, kamēr atrasta vieta, kur var dabūt siļķes. Noticis pat, ka siļķes no Ņujorkas sūtītas plastikas iesaiņojumā uz Parīzi, kaut gan pa ceļam dažreiz sūtījumam gādījušās neparedzētas klizmas. Bet Amerika jau arī nav īstā siļķu zeme! Sūtījumi turpinājušies, līdz atrasta vieta Parīzē, kur siļķes var dabūt.

Vasarā Latvijā bija paradums, ka bērni skraidīja apkārt kailām kājām. Retāk to varēja novērot Rīgā, vairāk uz laukiem vai mazpilsētās, it sevišķi, kad Latvijas pastāvēšanas pēdējos gados skolēniem bija jādodas izpalīgu gaitās uz laukiem. Apavu trūkums neradīja bažas par kurpju saslapināšanu, ja gadījās iebrist ūdenī, tas nebija arī lieks kavēklis, ja bija jāiet peldēties vai zvejot. Pavisam citādi tas ir šinī zemē, kur gandrīz nē atradīsies bērni, kas gribēs skraidīt kailām kājām. Varbūt lielpilsētās ir drošāk un izdevīgāk bērniem lietot apavus, jo vasaras karstumā ielu akmeņi vai asfalts ir par karstu, un akmeņi varētu būt iemesls kāju pirkstu apdauzīšanai. Denverā tomēr gadījās redzēt latviešu bērnus, kas labprāt skraidīja apkārt basām kājām, un bija liela raudāšana, ja izbraukumā vecāki lika uzvilkt apavus.

Vasara drīz būs pagājusi, sākas rudens ar aktīvāku sabiedrisku dzīvi dažādās latviešu organizācijās. Ņujorkas DV apvienība savā pēdējā apkārtrakstā aicina ikvienu šīs apvienības biedru iegūt vien jaunu aktīvu vai veicinātāju DV biedru. Ideja nemaz nav zemē metama, ja daudzi atsaukto, tad šī gada beigās Ņujorkas DV apvienībā būtu vismaz 400 biedru. Nelaime tikai tā, ka latviešiem nav pienākuma apziņas, it sevišķi, ja runā par biedru naudu maksāšanu vai citu organizācijas pienākumu pildīšanu.

Ne katrreiz var būt dross par pasta kārtīgu piegādi, kaut arī visumā amerikāņu pasts darbojas apzinīgi. Šī gada ALAs kongresa laikā Ņujorkā notika tēlotājas mākslas un dailamatniecības izstāde, par kuŗu kāds mākslinieks šim laikrakstam bija solījies dot vērtējumu. Pagāja dienas, nedēļas un mēneši, bet raksta nebija. Tikai tagad izrādījās, ka raksts bijis uz astoņām ar roku rakstītām lappusēm un kopā ar trim uzņēmumiem sūtīts laikrakstam uz Ņujorkas adresi, bet vēstule nav saņemta. Autoram nav pat noraksta, lai šo rakstu atkārtotu, un līdz ar to vērtējums par izstādi izpalicis.

Ežītis.

IVARS IR SPĒKA VĪRS

Sacensībā pēc mistera Kolorādo titula piedalījās 15 dalībnieku; to skaitā bija arī 1961. g. jauniešu misters Kolorādo — Kolorādo universitātes Bolderā students Ivars Mankovs, kam par muskulātūras un vispārējo fizisko skaistumu piešķīra mistera Kolorādo titulu. 13 gados, kamēr notiek šādas sacensības, Ivars Mankovs mistera Kolorādo titulu pirmoreiz pārnes uz Kolorādo Springu, kur viņš un viņa vecāki dzīvo.

Pirmoreiz notiek arī tas, ka Ivars Mankovs ir abu titulu ieguvējs — kā jauniešu mistera Kolorādo, tā mistera Kolorādo, jo līdz šim abus titulus neviens vēl nav ieguvis.

Bez mistera Kolorādo trofejas Ivars Mankovs šai pašā reizē iegust vēl trīs — par krūtīm, muguru un rokām; tā nu misters Kolorādo ir jau 17 trofeju īpašnieks. „Nav gan dzirdēts, ka kādam manos gados būtu tik daudz trofeju," sāstīdams par sacensībām, piemetina Ivars Mankovs, kam tagad ir 20 gadu.

Otrreiz mistera Kolorādo titulu nevar iegūt; tagad Ivaram Mankovam jādomā par Rokiju kalnu valstu, Amerikas vai pasaules mistera titula iegūšanu. Ja M. Ozerei laimējās tikt par ASV skaistuma karalieni, nav nekāds brīnums, ja arī Ivaram Mankovam laime nebūs skaudīga pakāpties augstākos pagodinājumos, jo daba velti — būt par skaistāko vīrieti Ivars Mankovs kopj un rūpē ar neatlaidīgu enerģiju.

E. Z.

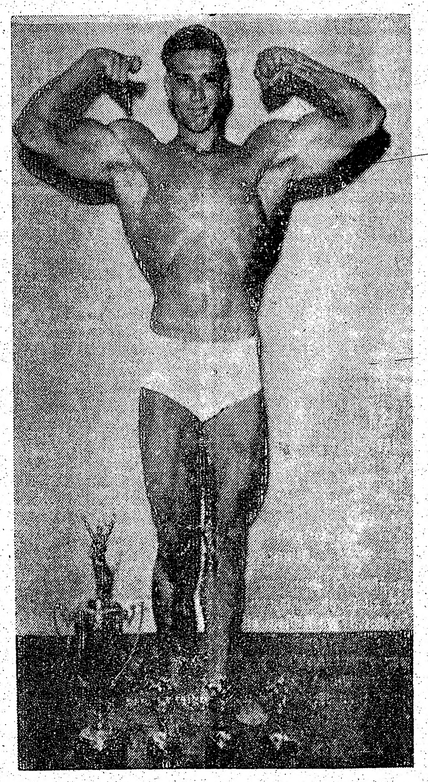

Mistera Kolorādo titula ieguvējs Ivars Mankovs.

FILADELFIJA

Paklausot klausītāju izteiktiem ierosinājumiem, radio raidījumi Latviešu balss Filadelfijā tuvākā nākotnē paredz programmā sniegt arī nelielas intervijas par aktuāliem kultūras un sadzīves notikumiem. Pirmie šāda veida raidījumi sagaidāmi jau šinī mēnesī. Raidījumi kā agrāk: sestdienu rītos, no plkst. 9,30 līdz 10.

Dodoties uz Dziesmu svētkiem Klīvlendā, trīs tautieši Filadelfijas pievārtē cietuši auto negadījumā. Piektdienas vakarā, š. g. 30. augustā, Dainas Mucenieces vadītais auto, braucot pa Pensilvēnijas auto ceļu rietumu virzienā, ap 4 jūdzes aiz nogrieziena uz Filadelfiju, pēkšņi pasviedies sāņus un ietriecies mūrī. Līdz ar auto vadītāju cietuši divi līdzbraucēji. Cietušie ievietoti Bukskauntijas slimnīcā.

TĀ MUMS KLĀJĀS DZIESMU SVĒTKOS

Atsevišķi svētku viesi sāka ierasties Klīvlendā jau trešdien, 28. augustā. Tie savu apmešanos jau bija nokārtojuši pie tautiešiem privātās mājās. 28. augustā vēl notika pēdējā rīcības komitejas sēde, kuŗai vairāk bija informātivs raksturs. Tāni pašā dienā sāka ierasties arī programmu izpildītāji, kā prof. V. Rušēvics ar stīgu kvarteta mūziķiem, lai noturētu vairākus mēģinājumus.

29. augustā bija jau jūtama svētku noskaņa. Plkst. 18 sāka darboties informācijas birojs, kuŗu ielenca iebraukušie tautieši, lai par svētku norisi ievāktu dažādas ziņas. Gaŗas rindas sastājās pie kases, lai iegādātos sarīkojumu ieejas kartes. Abi kasieri ar palīgiem strādāja ar sviedriem vaigā. Vakarā plkst. 7,30 sākās M. Ziverta lugas Rūda ģenerālmēģinājums.

Piektdien, 30. augustā svētku viesi ieradās no visām ASV un Kanadas malām. Sheraton viesnīcā pie reģistrācijas galdiem stājās tautiešu rindas, lai ieņemtu iepriekš pieteiktās istabas.

Ļoti dzīva bija tautiešu interese par reģistrācijas kartotēku. Pie Sheraton Sladler un Auditorijas viesnīcām plivoja Latvijas karogi. Trīs lielākās viesnīcas Klīvlendā gandrīz pilnīgi okupēja svētku viesi. Daudz iebraucēju apmetās arī Manger viesnīcā.

30. augustā, plkst. 7,00 Auditorijā atklāja tēlojošās mākslas un dailamatnieku izrādājumu izstādi, ar ko ieskās svētku sarīkojumu oficiālā daļa. Izstādīti 79 autori ar 157 darbiem. Bija atsaukušies 30 dailamatnieku ar audumu, ādas, keramikas, kapara, koka un sudraba izstrādājumiem. Par dailamatnieku darbiem laipni paskaidrojumus sniedza novietnes vadītājs O. Grīns. Dziesmu svētku rīcības komiteja godalgoja sekojošos dailamatniekus: Veru Dambergu no Dānijas — audumos; Jāni Ridušu no Masačusetas par koka izstrādājumiem, Kārli Dravenieku par koklēm, Alfonu Elmani par koka izstrādājumiem. Atzinības raksti izsniegti: Artūram Viksnem, Antonam Ķivleniekam, Milijai Ābolai, Teodoram Puciriusam, Krišjānim Ulmanim, Edmundam Mednim, Lilijai Klucei, Mirdzai Strausei un Krišjānim Alleram. Dailamatniecības darbi bija izstādīti kopā ar etnografiskiem priekšmetiem.

J. Ezergailis

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

SENĀTORS P. STĒRSTE SEPTIŅDESMITGADNIEKS

Gavilnieks ar dzīvesbiedri Mildu.

Senātors Pēteris Stērste 8. septembrī varēs atskatīties uz 70 raženi nodzīvotiem dzīves gadiem. Dzimis 1893. g. Zaļenieku pagastā, viņš jau no pašas bērnības ieaug dziļi latviskā vidē. Viņa tēva, Stērstu Andreja, ģimenē izaugušas arī jubilāra māsas, dzejniece Elza Stērste - Virza un sūtņa A. Spekkes dzīvesbiedre Aleksandra. Tieslietu studijas jubilāru noved Maskavā, tās vēlāk nobeidzot Latvijas universitātē. Ar 1925. gadu P. Stērste sāk darboties tiesu lauka, vispirms Jelgavas Apgabaltiesā, vēlāk Tiesu palātā, līdz to iecel par senātoru. Piedalījies Latvijas atbrīvošanas cīņās Jelgavas neatkarīgā rotā. Trimdas gaitas viņu noved Vācijā, kur jubilārs rosīgi darbojies latviešu nacionālo organizāciju priekšgalā. Tagad senātors P. Stērste dzīvo Čikopijā (Chicopee, Mass.) savas ģimenes vidū, kuŗā izaudzēti divi dēli, meita un pieci mazbērni.

Kā redzamam tieslietu darbiniekam jubilāram piekritusi ievērojama loma Latvijas likumdošanas izveidošanā, it īpaši civiltiesību laukā. Ar savu gaišo dzīves skatījumu un saulaino dāsno raksturu. P. Stērste arī trimdas gaitās nav paguris savā neatlaidīgā ticībā Latvijas neatkarīgai nākotnei. Saviem draugiem tiklab no jaunākās, kā no vecākās paaudzes, viņš joprojām turpina dot daudz ideoloģiska stiprinājuma mūsu tautisko centienu uzturēšanā. Lai sirsnīgi sveicieni un latvisks dievpalīgs turpmāko gadu gaitām un vēlējums jubilāram pieredzēt tās nacionālās ieceres, kuŗas tas dziļi ieslēdzis savā latviskā sirdī.

T. Ķeniņš

NUJORKA

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes bērnu vasaras nometnes pēdējais periods beidzās 1. septembrī. Visos četros vasaras periodos bērnu skaits bija apmēram 350. Draudzes priekšnieks V. Gobiņš domā, ka pēdējais periods nākamā gadā būtu iekārtojams citā laikā vai arī pavisam atmetams, jo pēdējos gados nometnieku skaits šinī periodā bijis mazs.

GRAND RAPIDI (MIČ.)

Biskaps J. Rancāns Sv. Andreja katedrālē salaulājis Viliju Gaudzeli ar Džonu Kailunas. Jaunā dzīves ceļa sācēji dzīvos Moskigenā, Mičigenā.

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes teldpās draugi un cienītāji bija organizējuši atvadīšanās vakaru aktrisei Marijai Vidnerei - Ozoliņai un viņas dēlam Egilam, kuŗi pārceļas uz Kaliforniju.

V. Z.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

8. septembrī, plkst. 9,15 Bronksas Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu, māc. A. Ozols; plkst. 1 Frīportā, Kristus baznīcā mācības gada sākuma dievkalpojums, māc. O. Gulbis; plkst. 2 Betlemes baznīcā mācības gada sākuma dievkalpojums, māc. R. Zariņš, plkst. 5,30 Džamaikā, māc. R. Zariņš.

Svētdienas skolu mācības gada sākumi: svētdien, 8. septembrī, Bruklinā un Frīportā; sestdien, 14. septembrī, Bronksā un Džamaikā. Beišoras un Ņuarkas paziņojumi sekos.

ČIKAGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

8. septembrī plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Pēc dievkalpojuma draudzes izbraukums Šillera parkā.

AURORA

Mūsu Pestītāja baznīcā 42[illegible] Dawners Place.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

BURLINGAMĒ (Kal.)

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 [illegible] lingame Ave.

14. septembrī, pl. 7 vakarā dievkalpojums; māc G. Kness - Knezinskis.

Sestdien, 14. septembrī, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

OKLANDĒ, KALIF.

15. septembrī, plkst. 3 dienā dievkalpojums.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien... plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudze 2450 Griffin Ave., L. A. 31

Santa Rosā, Bethlehem Baptist Church, Tupper ielā 735.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skolē un koŗa mēģinājums plkst. 4.30. Visi laipni aicināti.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

29. septembrī, plkst. 11 dienā dievkalpojums.

Z.L.B. papildskola sāks jaunu mācības gadu sestdien, 14. septembrī, plkst. 10 no rīta St. Clement's Episcopalu baznīcas skolas telpās.

Skola atrodas: Berkelejā 2837 Claremount bulvārī (pie Russel ielas). Pie skolas darbojas bērnu dārzs, kā arī vidusskolas klases.

U KALENDĀRS

lumbus zālē DVT nod. sarīkojums.

2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas jubileja.

3. novembrī — plkst. 5 vak. T. Brilta garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā. Pie ērģelēm Edite Timermane.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.

30. novembrī — TLB Diždanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.

18. janvārī — apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts un balle lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.

SV. KATARĪNES

14. sept. Mednieku un Makšķernieku kluba sarīkojums Atlanta Klubā.

HAMILTONA

28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — Ham. latviešu jaunatnes pulciņa Rota rudens balle Rainbow zālē.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI! IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH pie BROADVIEW: Divstāvu dubultķieģeļu veikala māja. I stāvā skaists veikals, II stāvā 5 istabu dzīvoklis, ūdens - ejļas apkure, kopīgā cena $ 16.000,-, iemaksa $ 4.000,-. Atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, garāžas iespēja. Kopīgā cena $ 14.500,-, iemaksa $ 2.500,-. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

VICTORIA PARK - ST. CLAIR: Atsevišķs 5 istabu bungalovs, ejļas apkure, privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 14.500,-, iemaksa $ 1.500,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTIRKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ

PA SVEŠĀM TAKĀM

Atvaļinājuma braucienos gadās tādi brīži, ko neaizmirst vai vismaz tos ilgāk atceras. Tās varētu būt klizmas ar mašīnu, kāds redzēts spilgts dabas skats un parādība vai kāds raksturīgs notikums.

Visneaizmirstamākais, bet arī draudzīgākais skats bija divu pretimbraucošu mašīnu sadursme uz Kolorado Springas - Kanjona pilsētas ceļa, kas bija notikusi kādas 15 minūtes iepriekš. Kāda jaunava ar saviem piederīgiem bija ietriekusies otras mašīnas sānos, ko arī vadīja kāda jaunava. Sadursme bija notikusi uz kalniņa, ceļa līkumā. Visi 5 braucēji abās mašīnās bija beigti, pie kam vienai motors bija iedzīts pakaļējā sēdeklī, bet otrai sāns iespiests līdz mašīnas pusei Visi braucēji miruši ar saspiestām krūtīm un lauztiem locekļiem

Te bija jāatceras Rapidsitijas latviešu ārsta P. Dzintara vārdi: „Es ieteicu iegādāties sēdekļa jostas vismaz priekšējiem sēdekļiem. Nelaimes gadījumā tās vismaz mazina ievainojumu sekas, bieži vien izglābjot dzīvību. Es runāju no saviem ārsta piedzīvojumiem."

Pēc kādas stundas policija atbrīvoja iespiestos upurus no mašīnu drupām un, segās ietītus, tos novietoja negadījumu mašīnās. Laikam neviens nevarēja aizmirst skatu, kad četrus jauniešus un vienu pavecāku cilvēku izvilka no drupām, ko tikai pirms stundas varēja saukt par automobili, daudzi novērsās. Pagāja vēl kāda stunda, pirms atbrīvoja ceļu, lai gaļās auto rindas atkal varētu kustēties. Neviens nedomāja braukt ātrāk par 40 jūdzēm stundā, neviens arī nebrauca otram gaļām, un nevienam piepeši nekur nebija jāsteidzas.

Tikai divas dienas vēlāk Nebraskā atkal bija notikusi līdzīga katastrofa uz ceļa, kuru mēs lietojām. Atkal pieci beigti, bet 7 bērni zaudējuši savus vecākus. Arī te visi brauca uzmanīgi, dienas laikā lietojot ugunis, bet brauca gaļām tikai ar vislielāko uzmanību.

Nikīgam zirgam var uzdot ar pātagu, nikīgai automašīnai jāskatās pēc vainas. Izbraucot no Ņujorkas, mašīna skaitīja tikai nedaudz pāri par 8000 jūdzēm, tā ka nevarēja sagaidīt lielus motora bojājumus. Bet ne vienmēr cerības piepildās. Tās sākās Vaiomingas prērijās, atstājot Bufalo pilsētiņu. Sākoties Bighorna kalnu pārejai, vareja manīt, ka mašīna nepārslēdz ātrumus, varēja braukt tikai ar lēnāko ātrumu. Tā kā nākošais miestiņš bija tikai pēc 50 jūdzēm, bija jāgriež apkārt un jāmeklē palīdzība tuvākā garāžā. Tur atrada, ka transmisijas šķidrums pilnīgi pazudis, kas arī esot ātrumu nepārslēgšanas iemesls. Ar to visām nelaimēm vajadzētu būt novēršām. Bet otrā dienā, sasniedzot vakardienas neļaimes vietu, atkal mašīna neklausīja, uzrādot vakardienas niķus. Bija jāgriež atkal atpakaļ un jāuzmeklē tuvākā Pontiaka garāža, kas bija 45 jūdzes. Viss ceļa gabals bija jānobrauc ar 40 jūdžu stundas ātrumu, atļauto 70 vietā. Pārējie braucēji noskatījās uz mums kā iesācējiem vai vietējiem farmeŗiem, kas nepēj vai negrib izmantot visu atļauto ātrumu. Garāžā tomēr atklājās, ka zobratiņi kaut kur aizķērušies un mechaniķis to 5 jūdžu braucienā bija spējis savest kārtībā.

Citāda nelaime notika Jelovstonas parkā, kad pēc labi ieturētām brokastīm vairs nevarēja iedarbināt motoru. Tā kā garāžu nekur tuvumā nebija, tad vajadzēja meklēt palīdzību pie parkā nodarbinātiem studentiem. Šī motora vaina viņiem nebija jaunums, tāda nelaime piemeklējot daudzus. Plānais kalnu gaiss neļaujot motoru iedarbināt, vajagot pievadīt vairāk gaisa. Ar maziem traucējumiem tālākais ceļš veicās.

Šī un vēl kāda cita iemesla dēļ gandrīz nevarēja nokļūt mājās, nespējot šķērsot Monarcha kalnu pāreju Rokiju kalnos, kas ir ap 12500 pēdu augstumā. Pirmās 12.000 pēdas veicās labi, bet tad kāds ceļu labošanas smilšu auto aizkrustoja ceļu, un bija jāpietur. Pēc tam varēja spiest kādu pedāli patīk, likt kādos ātrumos grib, mašīna nekustējās. Pēc kādām 15 minūtēm sniegt kādu smilšu laukumu ar uzbērumu kalna veidā, ko lietus bija padarījis cietu. Atpakaļātrumā mašīna tomēr kustējās, tā ka bija iespējams uzbraukt šī kalniņa augšā. Atdzesējot pārkarsēto motoru, sākām atkal savu mēģinājumu pieveikt kalnu. Pirmoreiz tas neizdevās, tā ka nākošo reizi izmantojām kalniņu līdz pēdējai iespējai: Mašīna sprauslodama lēni kāpās kalnā, pēc divām stundām laimīgi bija veikti aprāžā. Tur atrada, ka transmisijas šķidrums pilnīgi pazudis, kas arī esot ātrumu nepārslēgšanas iemesls. Ar to visām nelaimēm vajadzētu būt novērstām. Bet otrā dienā, sasniedzot vakardienas neļaimes vietu, atkal mašīna neklausīja, uzrādot vakardienas niķus. Bija jāgriež atkal atpakaļ un jāuzmeklē tuvākā Pontiaka garāža, kas bija 45 jūdzes. Viss ceļa gabals bija jānobrauc ar 40 jūdžu stundas ātrumu, atļauto 70 vietā. Pārējie braucēji noskatījās uz mums kā iesācējiem vai vietējiem farmeŗiem, kas nepēj vai negrib izmantot visu atļauto ātrumu. Garāžā tomēr atklājās, ka zobratiņi kaut kur aizķērušies un mechaniķis to 5 jūdžu braucienā bija spējis savest kārtībā.

Nav patīkama sajūta, ja tuksnesī pietrūkst degvielas. Atstājot kādu pilsētiņu Aidaho, bija zināms, ka nākamais apdzīvotais punkts ir 58 jūdzes, bet starpā tikai kalni un tuksneši. Svētdienas dienā tomēr neizdevās atrast atvērtu degvielu pildītavu. Bija jādodas braucienā ar pustukšu degvielu tanku, cerot, ka būs iespējams sasniegt nākamo. Kad pusceļš bija nobrauktks, degvielu rādītājs bīstami tuvojās nulles punktam, bet pildītavu nevarēja redzēt. Līdzbraucēji jau izteica šaubas, vai to varētu sasniegt ar pašreizējiem degvielu krājumiem. Bet pēkšņi tuksnesī radās oaze, kur atradās degviela, pārtikas veikaliņš un pat pasta kantoris. Degvielu krājums izrādījās pietiekams, lai nobrauktu vēl 50 jūdzes, bija iespēja iegādāties svaigus banānus un nosūtīt uzrakstītās piezīmes Latvijai Amerikā, kas gan bija pienākušas pēc nedēļas parasto dienu vietā.

Tikpat liels jaunums ir, ja pietrūkst ūdens. Braucot kalnā, pat labai mašīnai ūdens temperatūra dzesinātājā bīstami tuvojas vārīšanās temperātūrai. Aciģi degvielu tanku īpašnieki atzinuši, ka autobraucējiem izdevīgi piedāvāt brezenta tukšneša ūdens maisus, ko piepildītus piekarina mašīnu priekšā pie aizsargu stangas, dažai pat divus maisus. Pamatojums te tāds, ka nekad nevar zināt, kad pietrūks ūdens, šis svarīgākais no visiem ceļojumu piederumiem kā braucējam, tā mašīnai. Panākumi ir lieliski, katrs vēlas izbēgt no nelaimes, kad pietrūkst ūdens, tāpēc arī iegādājas ūdens maisus. Bet negribējās šai reklāmai ticēt, jo nebija gadījies ūdens trūkums, kaut arī pirms 5 gadiem izvadāju šo maisu pa visu ceļojumu, neredzot kādreiz vajadzību pēc tā. Tomēr tagad, braucot pa līkumainiem kalnu ceļiem, arī ūdens dzesinātājā bija sasilis tuvu vārīšanās temperātūrai. Gandrīz bija jānozēlo, ka nav iegādāts ūdens maiss. Iztrūkumu dzesinātājā tomēr izdevās papildināt ar dzeŗamā ūdens pudeles saturu un pusjūdzi tālāk atkal piepildīt pudeli. Šāda nelaime kalnos notiek daudziem.

Laikam nekur nejūtas labāk kā mājās pēc ceļa pavadītām trim nedēļām un nobrauktām 6500 jūdzēm. Nav vairs jāskatās pāc piemērotām naktsmājām, nedz ēšuvēm, nav jāraizējas par nobraucamā ceļa gabalu vai mašīnas niķiem, tomēr jāvēro Ņujorkas satiksmes drūzma, bet tas ir tik pierasts.

V. Irbe

Bildinātājs: „Irmas jaunkundze, lūdzu, precēsimies tūliņ, kaut vai uz džūm dienām."

Aizlijusi vasara

KLUSUMS POLITISKĀ FRONTĒ. LAUKSAIMNIEKU ZAUDĒJUMI VĒL NEMAZ NAV APLĒSAMI. „DAR' MAN, TĒTI, PASTALINAS". NEŽĒLASTĪBĀ KRITIS PRINCA MIESAS SARGS

(A. P.) Anglijas parlamentam atrodoties vasaras atvaļinājumā, visi politiskie strīdi it kā apmuši. Par vienīgo kaut cik nozīmīgo politiskās dzīves notikumu šovasar jāuzskata augusta mēneša vidū notikušās papildus vēlēšanas demisionējušā ministra Profumo vēlēšanu iecirknī. Lai gan konservatīvie bija cerējuši uz labākiem panākumiem ,viņi vīlās, piedzīvojot jaunu sakāvi. Sakarā ar šo neveiksmi laikraksti ir vienis prātis, ka premjērs Mekmillens nekādā gadījumā neizšķirsies vispārējās vēlēšanas noturēt vēl šogad, bet nogaidīs līdz parlamenta pilnvaru laika notecēšanai nākošā pavasarī. Varbūt starplaikā atrodas kādas brīnumzāles, ar ko draudošo katastrofu novērst.

Trūkstot politiskiem notikumiem, ko pārrunāt un par kuŗiem pastrīdēties, uzmanības centrā jaužu valodās un sarunās nokļuvis šīs vasaras laiks, un šai ziņā „no sienas līdz sienai" slēdzdziens ir vienprātīgs — īstu vasaru šī sala šogad nemaz nav pieredzējusi, jo par vasaru taču nevar nosaukt tās 3—4 nedēļas, kas puslīdz atbildušas mums pierastam jēdzienam par vasaru. Tās pašas dažas nedēļas ieradās par vēlu un šķīrās par ātru, atstājot mūs saīgušus zem tumšu mākoņu segas, ietinušos biezos vilnas puloveros un plastikas lietus mētelos, jo tāda jau šovasar te „mode".

Visnelaimīgākie pašreiz ir lauksaimnieki, kas ar lielām bažām noraugās savos ūdrumos. Viņu garastāvoklis ir nokrities „līdz nullei", un viņu materiālie zaudējumi vēl nemaz nav aplēsami. Nemitīgās lietus gāzes jūlija mēnesī sapūdēja pusi visas siena ražas, un izmirkušā un veldrē sakritušā labība pat augusta beigās vēl gaidīja novākšanu. Pat vecākie lauku laudis neatceras piedzīvojuši tik vēlu ražas novākšanu.

Vērojot jaužu noskaņojumu, paliek tomēr iespaids, ka tie vairāk jūt līdz lietū izmirkušajiem un nosalušajiem vasarniekiem un atvaļinājumu pavadītājiem kūrortos, nevis nabaga lauksaimniekiem, kas visu vasaru atrodas smagā cīņā par savu eksistenci

(Vēstule no Anglijas)

ar nemitīgām lietus gāzēm. Bet vai gan šī būtu pirmā reize, kad līdzjūtība nosveras uz nepareizo pusi?

★

Sākoties jaunam mācības gadam, šo rudeni pirmoreiz „istas" skolas durvis virināt sāks arī kalralienes Elizabetes un princa Filipa meita princese Anna, jo vecāki izšķirušies arī meitai dot vienkāršu pilsonisku izglītību.

Princese Anna būs pirmā karaliskas izcelsmes meitene, kas apmeklēs „vienkāršu" skolu, neturpinot vairs 6 gadus ilgušās mācības kopā ar divām draudzenēm pie mājskolotājiem Bekinghemas pilī.

„Es nepieturos pie kādām speciālām audzināšanas teorijām," — kādā intervijā uzsver izraudzītās skolas direktrise, „un skolā arī neievērojam pārspīlētus likumus vai noteikumus. Audzināšana pie mums ir pavisam normāla un vienkārša: mēs cenšamies audzēknēs ieaudzināt labus tikumus, kristietību, cenšamies attīstīt pašdisciplīnu un stingru raksturu. Ar prieku ļaujam audzēknēm attīstīt arī savus talantus, vai nu tie būtu tauriņu kollekcijas kārtošana, vai dzejošana."

Princesi Annu atsvabinās no iestāju pārbaudījumiem, jo viņas zināšanas atzītas par pietiekamām, lai varētu sekot mācībām. Princesi skolā uzskatīs kā vienkāršu „mirstīgo". Skolotāji jauno audzēkni gan uzrunās par princesi, bet biedrenes vienkārši par Annu, jo vecāku vēlēšanās ir, lai viņu meitai nepiemērotu nekādus izņēmumus vai priekšrocības.

Preses vīri izpētījuši, ka visas audzēknes, kas absolvējušas princeses Annas apmeklējamo skolu, vienprātīgi apliecinot, ka viņām visām skolā ļoti patīcis. Bet kam gan no mums skolas gadi nav palikuši jaukā atmiņā, kaut tikai nebijis dažkārt tik bezgala daudz jāmācās . . .

Pagājis jau labs laiks, kopš savas skolas izbraukuma laikā britu troņmantnieks, Velsas princis Čarlis atļāvās sevi iepriecināt ar glāzīti kiršu brendija un līdz pat šim laikam neviens tā ir nezina, kādu sodu viņš par šo „vīrišķīgo" pārkāpumu saņēmis.

Par vienīgo atklātībai zināmo cietēju šai lietā laikam paliks prinča Čarļa līdzšinējais miesassargs. Laikraksti vēstī, ka prinča sargs, kas savu uzdevumu sekmīgi pildījis jau 2 gadus, kopā ar princi vairs neesot redzēts un ka turpmāk apsardzību uzticēšot kādam citam augstākas dienesta pakāpes policijas virsniekam.

Nav šaubu, ka pārmaiņu izsaukusi nevērīgā uzraudzība liktenīgajā skolas izbraukuma laikā. Ja princis būtu varējis paredzēt šīs konsekvences, viņš droši vien brendija vietā būtu izvēlējies kādu nevainīgāku dzērienu, kas nebūtu novedis nepatikšanās nedz viņu pašu, nedz arī viņa iemīļoto „sargeņģeli".

45 GADU LATVIJAS PIEMIŅAS MARKA

Nesen pie Latviešu filatelistu apvienības nodibinājās arī numismatu sekcija. Kas ir šī jauna un maz dzirdētā vārda nesēja?

Tautieši, pēc turības skriedami, bieži to dara „caur" izglītību, un tā apvieno garīgo ar materiālo, radot patīkamu līdzsvaru. Skoloti laudis ir mūsu laikos pilnīgi akceptēti un tautā pieprasīti, viņus nekādā gadījumā nevajadzētu sajaukt ar tautskolotājiem.

Vērtīgs cilvēks, kā smags rudzu grauds uz šūpojošas niedres uzpotēts, iet līgodamies, kurpretim, ja viss svars ir dibenkabatiņā rūpīgi salocīts, būs nepieciešami spēkrati. Jo lielās svars, jo lielāka līnijdroška, kārtīgi pulēta un chromēta, zirgam zelta zobi un parfimēta aste.

Kā to grāmatu pārdevēji labi zina, tūlīt aiz Latvju Dainām, visvairāk pieprasītais izdevums ir bankas grāmatiņa, maza kā dzeju klade ar atskaņām abās pusēs, glītos cietos vākos labi iesieta, bet bieži pārāk novalkāta. Tāpēc nav brīnums, ka šo mazo, skūpstu pārklāto, numurēto literatūras retumu tikpat kā neredz grāmatu plauktos. Tie, kas pa ielu soļo, krūtis izgāzuši, bieži norāda, kur šī mazā grāmatiņa glabājas.

Kā materiālās, tā garīgās vērtības ir rūpīgi jāglabā, jāvēdina, jāpārkārto, lai nerastos pelējumi, naudas reforma un garīgs bankrots.

Ja naudas maks kabatā sāk nepatīkami spiest, varbūt laiks pārmesties uz garīgiem apcirkņiem, turpināt izglītību vai kādu citu sportu. Varbūt tad īstenosies viens no Rūdolfa Blaumaņa iesākumiem modernai pasaulei:

„Vienreiz bija viens tautskolotājs, tas nomira un atstāja miljonu . . ."

E. Slaucītājs, otrā „Filatelists-numismats" numurā cita starpā raksta:

„Ja filateliju ieskatām par populāru lietu, numismatiku par pazīstamu, tad medalistiku varam uzskatīt gandrīz par svešu." Gribētos teikt, ka arī numismatika pagaidām latviešu vidū ir diezgan maz pazīstama lieta, bet, kā šķiet, tad pašreiz uzņēmīgā un pašaizliedzīgā redaktora A. Grebļa vadībā numismatika kļūs plašāk pazīstama. Tas sakāms arī par medalistiku.

Nupat ir iznācis žurnāla „Filatelists — numismats" 3. numurs, kurā daudz rakstu ne tikai par filateliju vispār, bet plašāk apraksta arī numismatiku un medalistiku.

Ja pastmarku krāšanu saucam par filateliju, tad visu citu dokumentu, vērtspapīru, loterijas biļešu un dažādu serijās apzīmogotu vērtspapīru un monētu, bijušu vai pašreizēju, krāšanu un glabāšanu saucam par numismatiku. Lai numismatiku popularizētu un tai piesaistītu vairāk interesentu, 1963. gada martā red. A. Grebļa vadībā iznāca žurnāls „Filatelists — numismats" 1. numurs, kurā bez apskatītām dažādām pastmarkām ir interesantas ziņas un raksti par agrākiem vērtspapīriem, kā piem., 1920. gadā izdotajām Latvijas 500 rubļu naudas zīmēm, kuŗu attēli žurnālā ievietoti pilnīgi; par kāšu krusta ūdenszīmju nepareizībām,Latvijas piemiņas propagandas markām un arī vērtīgi padomi, kā iekārtot pastmarku kolleckiju.

Otrā Filatelistu - numismatu numurā ir atrodamas interesantas ziņas un apraksti par neatkarīgās Latvijas medaļām, par Latvijas pasta zīmogiem laikā no 1918. g. līdz 1940. gadam —

(Nobeigums 8. lpp.)

Vecais **Indriķis**

Par bagātnieku var kļūt katrs

Baltām strausu spalvām gribu tirgoties — Bagāts, liels un lepns kļūšu tad, paties!
Kronas, liras, jēnas, guldeņi lai sībi
Ne vairs skumt, bet apžilbt manas acis grib!

Eriks Ādamsons

Teorētiski spriežot, katrs darbīgs un nevajadzīgi čaklis trimdinieks, kas neizraksta nabadzības apliecību, var dienās kļūt par bagātnieku jeb, pareizāk, par bagātnieka kungu. Kā to jau skauģi, aistēti, runu vīri un sievu vīri labi zina, bagātības paveidi ir divi: materiālo bagātību var ņemt kapā līdz, uzmanīgi iesaiņotu, turpretim — garīga bagātība ir jāatstāj zemes virsū, kā saka, mantojumā nākamām paaudzēm.

Garīgā bagātība, it sevišķi, ja koncentrēta un apdrošināta ar universitātes izglītību, parasti nesadeg, bet neuzmanīta tā lēnām izgaro, un tā rodas t. s. mūžīgie studenti, kas aizgūtnēm smej no akas groda un pildās par jaunu. Materiālo bagatību cienī daudzi, kas domā, ka ārējā forma svarīgāka par iekšējo: gleznu izvēloties, īpašu nozīmi piešķir rāmim grāmatu iegādājoties, pārbauda cūkādas vākus, pāvu mielastam pērkot, uzmanīgi pārbauda astes spalvas, pērkot tulpes vāzē, pārliecinās, vai vāzo nāk no Japānas.

Daudzi samērā padrūmi tautieši ir pie bagātības kļuvuši ar taupīšanu: naudu saujā gan pavizdzīvadzina, pat pamet gaisā, ja neviena neredz tuvumā, bet to tūdaļ ieslēdz pret uguni un ūdeni drošā tvertnē. Taupīgi cilvēki ir kā skārda cilindri ar atvērtu galu — kāju vietā tiem santīmi, un tā viņi kā mazas krājkasītes uz riteņiem centīgi braukā, it kā mēģinādami atrast atslēdziņu, kaut gan patiesībā tie slepeni makšķerē: tie parasti raugās uz leju un meklē to pašu pazaudēto santīmu. Agrāk tik ļoti izplatītā naudas turēšana zeķē mūsu dienās tiek ieskatīta par visnotāļ nehigiēnisku krāšanas apcirkni. Prātīgs cilvēks šodien naudu glabā galvā resp. bankā, un nevis cepurē vai aiz oderes, kā to pirmie latviešu tūristi ārzemēs piekopuši. Tā kāds mūsu agronoms, reiz rautu Romā apmeklēdams, bijis spiests ar žileti uzšķērst fraku, lai izlobītu samaksu garšīgajiem makaroniem. Tālredzīgo tautieti kādreiz, Rīgā no Gostiņiem iebraukušu, aptīrīja Grīziņkalna „šmuļi", kas, paslēpušies krūmos aiz Lielā pulksteņa, uzbruka ar „španneri" un uz cieņi daudzi, kas domā, ka ārējā vietas „iztīrīja" un pēc tam paforma svarīgāka par iekšējo: gleznu izvēloties, īpašu nozīmi piešķir rāmim grāmatu iegādājoties, pārbauda cūkādas vākus, pāvu mielastam pērkot, uzmanīgi pārbauda astes spalvas, pērkot tulpes vāzē, pārliecinās, vai vāzo nāk no Japānas.

Daudzi samērā padrūmi tautieši ir pie bagātības kļuvuši ar taupīšanu: naudu saujā gan pavizdzīvadzina, pat pamet gaisā, ja neviena neredz tuvumā, bet to tūdaļ ieslēdz pret uguni un ūdeni drošā tvertnē. Taupīgi cilvēki ir kā skārda cilindri ar atvērtu galu — kāju vietā tiem santīmi, un tā viņi kā mazas krājkasītes uz riteņiem centīgi braukā, it kā mēģinādami atrast atslēdziņu, kaut gan patiesībā tie slepeni makšķerē: tie parasti raugās uz leju un meklē to pašu pazaudēto santīmu. Agrāk tik ļoti izplatītā naudas turēšana zeķē mūsu dienās tiek ieskatīta par visnotāļ nehigiēnisku krāšanas apcirkni. Prātīgs cilvēks šodien naudu glabā galvā resp. bankā, un nevis cepurē vai aiz oderes, kā to pirmie latviešu tūristi ārzemēs piekopuši. Tā kāds mūsu agronoms, reiz rautu Romā apmeklēdams, bijis spiests ar žileti uzšķērst fraku, lai izlobītu samaksu garšīgajiem makaroniem. Tālredzīgo tautieti kādreiz, Rīgā no Gostiņiem iebraukušu, aptīrīja Grīziņkalna „šmuļi", kas, paslēpušies krūmos aiz Lielā pulksteņa, uzbruka ar „španneri" un uz cieņi daudzi, kas domā, ka ārējā vietas „iztīrīja" un pēc tam paforma svarīgāka par iekšējo: gleznu izvēloties, īpašu nozīmi piešķir rāmim grāmatu iegādājoties, pārbauda cūkādas vākus, pāvu mielastam pērkot, uzmanīgi pārbauda astes spalvas, pērkot tulpes vāzē, pārliecinās, vai vāzo nāk no Japānas.

Daudzi samērā padrūmi tautieši ir pie bagātības kļuvuši ar taupīšanu: naudu saujā gan pavizdzīvadzina, pat pamet gaisā, ja neviena neredz tuvumā, bet to tūdaļ ieslēdz pret uguni un ūdeni drošā tvertnē. Taupīgi cilvēki ir kā skārda cilindri ar atvērtu galu — kāju vietā tiem santīmi, un tā viņi kā mazas krājkasītes uz riteņiem centīgi braukā, it kā mēģinādami atrast atslēdziņu, kaut gan patiesībā tie slepeni makšķerē: tie parasti raugās uz leju un meklē to pašu pazaudēto santīmu. Agrāk tik ļoti izplatītā naudas turēšana zeķē mūsu dienās tiek ieskatīta par visnotāļ nehigiēnisku krāšanas apcirkni. Prātīgs cilvēks šodien naudu glabā galvā resp. bankā, un nevis cepurē vai aiz oderes, kā to pirmie latviešu tūristi ārzemēs piekopuši. Tā kāds mūsu agronoms, reiz rautu Romā apmeklēdams, bijis spiests ar žileti uzšķērst fraku, lai izlobītu samaksu garšīgajiem makaroniem. Tālredzīgo tautieti kādreiz, Rīgā no Gostiņiem iebraukušu, aptīrīja Grīziņkalna „šmuļi", kas, paslēpušies krūmos aiz Lielā pulksteņa, uzbruka ar „španneri" un uz

„manta". Kas santīmu nekrāj, pie mantas netiek!

Šajā sakarā varu lasītājiem atklāt slepenu atradumu: vārdu „santīms" Latvijā izgudroja, lai naudas saņēmējam radītu priekšu. Varat izmēģināt — pieejiet pie spoguļa un skaļā balsī izrunājiet vārdu „santīms", īpaši uzsvērot garo „ī". Pats redzēsit, ka jūsu citkārtīgi nopietņā seja atplauks mīļā un vēlīgā smaidā, un šīks zelta stars apgaismos pieres velvējumu. Tāpēc bagāti laudis bieži maida, jo tie domās izrunā „antīmu"!

Katrs cnts tirgotājs un naudas krājējs tomēr vairāk par monētām cieš banknotes — papīra čaukstēšana viņam būs mīļāka par metāla čaukstēšanu, tāpat kā tam franču zilā marmora siera kārtiņam gardēdīm, kas lauku mājās sevišķi cēlu un noskapstējušu vēra kluci ieraudzījis, atteicās no māju īpašnieka meitas glītās eidotās auss.

Cilvēki, kuŗi bagāti kļuvuši, dāvina kausus sporta biedrībām, nebūt nevis savu mantas apcirkni aizsūtīt sarīnot. Gluži pretēji, tie naudu labprāt aizdod tādēļ, kuŗiem liela nepieciešamība naudu ziedot un nevajadzīgi tīties. Pat ļoti nopietni valkātas un saburzītas banknotes nes saldus izmizotus un mēles kārpiņām pakamus augļus.

Tā kāds bagātību atradis naju mākleris bagātību atrada pēc dzimtbuves atcelšanas, kad pilīgi sagruvušā, termīnu izknāba, koka siju graustā, populārākais izteiciens bijis: man tā muižiņa izmaksāta; man tām, izroztām kaļu kuŗ uz izvadu tā gotiņa nu pašam; man tā nauam miklām pelējudiņa azotē. Vārdi „man tā" vēlāk saplūduši kopā un radusies spās lieliska peļņa. kas vakara apgādinājusi celtni iekārdinājušas kādu visnotaļ nepraktisku, tērētāju tautieti, kas savu kaktiņu ieguva bez iemaksas, lai gan stūrītis tūdaļ nogruva! Tikai zemīte un izmīdītais mauriņš palika.

Kāds cits māju pārdevējs reiz kādam manam draugam pārdeva māju „tādu, kāda tā ir", kopā ar visiem lukturiem, gleznām, tepiķiem, kodēm, stikla jumtu un iemītniekiem. Rezultātā draugam nu ir kalpone par brīvu uz visu mūžu! Māja pati gan nodega, pirmoreiz krāsni kurinot.

Arī garīgās bagātības var pārdot, ja vien to vēlas:

PĀRDODAMA $ 34,500.

Labi iekārtota gara krātuve. Magistra grads. Bagātīgi dekorēts prāts. Uguns trepes bēniņos, sauss zināšanu pagrabs. Izdevīgs pirkums. Tautiešiem atlaide.

Kam maks plānāks, var atbildēt uz sludinājumu:

LĒTI PĀRDODAMS DZEJNIEKS, maza iemaksa, labā rajonā; augšējais stāvs nemēbelēts.

Ar sludinājumiem, protams, jāuzmanās: nekustami īpašumi nereti izrādās par namiem uz riteņiem ar linu mārka ziediem, kas pielipuši riteņa spiekiem.

Kāds tautietis kā savu pirmo trimdas pasākumu nopirka zemes gabalu, kas, dīvainā kārtā laikam atdalījies no pārējās zemes, nenesa nekādus augļus — pat tomāti neizauga lielāki par kiršiem — taču, tā kā viss nekustamais mālu zemes gabals bija noaudzis ar papardēm, minētais tautietis to izīrēja Jāņu rīkotājiem un Jāņu bērniem, pats staigādams biezos zābakos, lai stiklos nesagrieztu kājas.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumj
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
LOTUS PUĶU VE
802 Bathurst ielā, pie
tel.: LE 3-3884, To
KANADAS DAIĻAMATNIEKU
SALONS.
Sveiciet AR ZI
LOTUS

A. EGLITIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals
Ieriko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 va
no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZIRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel.

VALUPE
Zeltkalis A. ĶIVĻ
Gatavo un labo visu, kam
19 Pretoria Ave., Tor
HO 3-1008
PIEPRASIET KAT

DĀVANU SAIŅI UZ LA
UN PĀRĒJĀM PADOMJU
Maksājam 20% komisiju pārstāvjiem, kas
lielāko paciņu sūtīšanas uzņēmumu London
Piedāvājumus adresēt šim laikrakstam

VENUS PUĶU V
Ziedi
sakārto
vajadz
Latviešu ker
Ādas izstrād
231 Roncesvalles
LE 4-4645; LE 3

NODODIET SAVAS FILMAS ATTĪS
krāsu un baltmelnu bilžu pag
LABS DARBS
DAUGAVAS VANAGU GRĀ
123 Huron St., Toronto 2-

LATVIJAS AMERIKĀ
SPIE
TOR
PIEŅEM VISĀDA VEIDA
IESPIEDUMDARBU PASŪ
LAULIBU un IESVĒTĪBU IELŪGU
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LA
VĒSTUĻU VEIDLAPAS,
GRĀMATAS, ŽURNĀ
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TO
ONT., CANADA. TE
Pasūtinājumus lūdzam nodot l

IET PASI SAVUS IEPASUMUS!

RK - ST. CLAIR: Atsevišķs 5 is-
as apkure, privāts iebraucamais
14.500,-, iemaksa $ 1.500,-.

ĒKIEM UZ 3 GADIEM UZ
IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ

asara

ZAUDĒJUMI VĒL NEMAZ NAV
ASTĪBĀ KRITIS PRINCA MIE-

princesi, bet biedrenes vienkārši par Annu, jo vecāku vēlēšanās ir; lai viņu meitai nepiemērotu nekādus izņēmumus vai priekšizo rocības.

Preses vīri izpētījuši, ka visas audzēknes, kas absolvējušas princeses Annas apmeklējamo skolu, vienprātīgi apliecinot, ka viņām visām skolā ļoti paticis. Bet kam gan no mums skolas gadi nav palikuši jaukā atmiņā, kaut tikai nebijis dažkārt tik bezgala daudz jāmācās . . .

Pagājis jau labs laiks, kopš savas skolas izbraukuma laikā britu troņmantnieks, Velsas princis Čarlis atļāvās sevi iepriecināt ar glāzīti ķiršu brendija un līdz pat šim laikam neviens tā ir nezina, kādu sodu viņš par šo „vīriškīgo" pārkāpumu saņēmis.

Par vienīgo atklātībai zināmo cietēju šai lietā laikam paliks prinča Carļa līdzsinējais miesassargs. Laikraksti vēsti, ka prinča sargs, kas savu uzdevumu sekmīgi pildījis jau 2 gadus, kopā ar princi vairs neesot redzēts un ka turpmāk apsardzību uzticēšot kādam citam augstākas dienesta pakāpes policijas virsniekam.

Nav šaubu, ka pārmaiņu izsaukusi nevērīgā uzraudzība likteņgajā skolas izbraukuma laikā. Ja princis būtu varējis paredzēt šīs konsekvences, viņš droši vien brendija vietā būtu izvēlējies kādu nevainīgāku dzērienu, kas nebūtu novedis nepatikšanās nedz viņu pašu, nedz arī viņa iemīļoto „sargeņģeli".

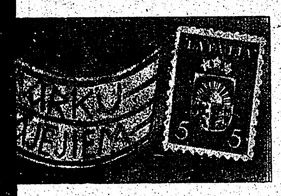

IJAS PIEMIŅAS MARKA

listu E. Slaucītājs, otrā „Filatelists-nu- numismats" numurā cita starjau- pā raksta:

ne- „Ja filateliju ieskatām par populāru lietu, numismatiku par pazīstamu, tad medalistiku varam uzskatīt gandrīz par svešu." ieda- Gribētos teikt, ka arī numismatiku pagaidām latviešu vidū ir tību, diezgan maz pazīstama lieta, bet, teriā- kā šķiet, tad pašreiz uzņēmīgā varu. un pašaizliedzīgā redaktora A. ukos Grebļa vadībā numismatika epra- kļūs plašāk pazīstama. Tas sa- ne- kāms arī par medalistiku. kolo-

Nupat ir iznācis žurnāla „Filatelists — numismats" 3. numurs, kurā daudz rakstu ne tikai par filateliju vispār, bet plašāk apraksta arī numismatiku un medalistiku.

Ja pastmarku krāsanu saucam par filateliju, tad visu citu dokumentu, vērtspapīru, loterijas biļešu un dažādu serijās apzīmogotu vērtspapīru un monētu, bijušu vai pašreizēju, krāsanu un glabāšanu saucam par numismatiku. Lai numismatiku popularizētu un tai piesaistītu vairāk interesentu, 1963. gada martā red. A. Grebļa vadībā iznāca žurnāls „Filatelists — numismats" 1. numurs, kurā bez apskatītām dažādām pastmarkām ir interesantas ziņas un raksti par agrākiem vērtspapīriem, kā piem., 1920. gadā izdotajām Latvijas 500 rubļu naudas zīmēm, kuru attēli žurnālā ievietoti pilnīgi; par kāšu krusta ūdenszīmju nepareizībām, Latvijas piemiņas propagandas markām un arī vērtīgi padomi, kā iekārtot pastmarku kolekciju.

Otrā Filatelistu numismatu numurā ir atrodamas interesantas ziņas un apraksti par neatkarīgās Latvijas medaļām, par Latvijas pasta zīmogiem laikā no 1918. g. līdz 1940. gadam —

(Nobeigums 8. lpp.)

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
Sveiciet AR ZIEDIEM!
LOTUS

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVIZĪJAS veikals - darbnīca
Ieriko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

VALUDE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU
UN PĀRĒJĀM PADOMJU ZEMĒM
Maksājam 20% komisiju pārstāvjiem, kas vēlas pārstāvēt lielāko paciņu sūtīšanas uzņēmumu Londonā — Anglijā.
Piedāvājumus adresēt šim laikrakstam Nr. 473.

VENUS
PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
Latviešu keramika.
Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

NODODIET SAVAS FILMAS ATTISTĪŠANAI,
krāsu un baltmelno bilžu pagatavošanai!
LABS DARBS
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

LATVIJAS AMERIKĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA
IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
KONCERTU PROGRAMMAS
SARIKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Mūsu mīļā
ZELMA PUĶE, dzim. REPŠA,
dzimusi 1902. g. 18. janvārī Vecumniekos, aizgājusi mūžībā 1963. g. 27. augustā.
Apbedīta 31. augustā Sv. Katrīnēs, Victoria Lawn kapsētā.
Dziļās skumjās: VĪRS, MEITA, ZNOTS un MAZBĒRNI KANADĀ, BRĀLIS un MĀSA LATVIJĀ.
Un zālē klusi tiktōs galvu likt,
Kā sapņojot dzimtenes debesīs tikt.
K.Skalbe.

Mūsu mīļā māmiņa
Karline Andersone
mirusi 1963. g. 19. augustā, apbedīta 22. augustā Durbes Priediena kapos Latvijā.
Dziļās sērās: MEITA un ZNOTS KANADĀ, DĒLS, MEITA, MĀSA, MAZBĒRNI un MAZ-MAZBĒRNI DZIMTENĒ un SVEŠUMĀ.
Vieglas smiltis
Tev, mīļā māmiņ,
Dusot dzimtenes priedainē.

Meklē tautas tērpus un latviskas rotas!
Mēs gatavojamies Eiropas latviešu dziesmu svētkiem!
Gribam rotāties latviskos tērpos!
Hanoveras latviešu koris lūdz atsaukties tautas tērpu un latvisko rotu darinātājus, kas būtu ar mieru Hanoveras korim nākt talkā. Lūdzam informāciju ar izmaksas apķēķiniem dažādu novadu tautas tērpiem un rotām. Pieteikumus un informāciju sūtīt: Dzildai Birzgalei, 3 Hannover 1, Postfach 386.

Vajadzīgs
AUTO VADĪTĀJS AR ŠOFEŖA LICENCI
LATVIEŠU UZŅĒMUMĀ.
Zvanīt EM 3-6497, Toronto.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.
ALFRED STIKUTS REALTOR 481-0431
92 Mt. Pleasant Rd. Toronto 7.

A. LAGUNS
APKURU IERIKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

NEDĒĻAS NOGALES PAVADIET
„Happy Hills" parkā
Informācijai
zvaniet LE 4-0563, Toronto.

F. Rasay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

Labā ebreju ģimenē pilsētas centrā
VAJADZĪGA SIEVIETE
pie vispārējiem mājas darbiem.
Jādzīvo uz vietas.
Labs dzīvoklis un laba alga.
Zvanīt RU 3-7776, Toronto.

IZDARA
APMETUMA DARBUS
par ziemas cenām.
Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS.
985 BROADVIEW AVENUE, Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
FOKSTROTU
LĒNO VALSI
VALSI
TANGO
RUMBA CHA-CHA-CHA JIVE, MAMBO, SAMBA, BOSSA NOVA.
PRIVĀTSTUNDAS
Mērenas cenas.
PIETEIKŠANĀS un IZIŅA KATRĀ LAIKĀ.

Meklē
VECĀKU SIEVIETI
pie 4 g. v. bērna uzraudzīšanas.
Jādzīvo uz vietas.
Zvanīt 766-6908, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
4 Richmond Street East, Toronto 1, Ontario.
Tel. EM 6-5942.
Suite 213
RO 6-8354 (mājās).

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

Meklē solīdu kungu,
AR KO VĀRETU DALĪTIES 5 ISTABU DZĪVOKLĪ — PILSĒTAS CENTRĀ
(mēbelēts), remontētā dzīvoklī mājā. Virtuvē plīts un ledusskapis. Slēgta veranda, TV un telefons lietošanā, par tikai $35,- mēnesī.
Zvanīt WA 3-4251.

RAKSTI JAUNATNEI
MĒS
Dāviniet svētku, dzimšanas un vārda dienās.
Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.-. Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:
MĒS saimniecības daļai,
E. Steinbachs,
2308 DRUMMOND RD.,
Niagara Falls, Ontario.

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

KAS? KUR? KO? TORONTO

FARTIKA - DELIKATESES
LITTLE RĪGA — delikatešu veikals LE 4-8971
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona ģaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTETAS SOKOLĀDES UN KONSERVI.
EMILIJA un GEORGS DUMPES.

ERIC'S DELICATESSEN
375 BROADVIEW AVE (PIE GERRARD) HO 1-4473
atvērts līdz pl. 9 vak.
ERIKS OZOLIŅŠ

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROSINĀŠANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

DAŽĀDI
RPM ELECTRIC
ELEKTRIBAS UZŅĒMUMS
160 Woburn Ave., Toronto 12.
Labo un atjauno elektrisko installāciju. Ierīko jaunus degpunktus, slēdžus, skaitītājus u. c.
Garantēts darbs. Rūdolfs Purvs HU 3-1640

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlas riepas un baterijas. Lubrikācija, „Undercoatings" un remonti. Atvērts 24 st. katru trešo nedēļu.
LAIMONIS ALDERS

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RAŠA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televizijas aparāti Stereo
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļasžāvētāji Elektriskās plītis
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
DAŽĀDU VEIDU AUTO REMONTI, SMĒRĒŠANA un ĒLLAS MAINĪŠANAS. DARBS GARANTĒTS.
LAIMONS MAROVSKIS

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS SCARBORO
FLAMINGO FLORISTS
2363 Eglinton Ave. East, Eglinton - Kennedy Plaza.
ZIEDI, ZIEDU SAKĀRTOJUMI. PUĶES UN TROPISKI STĀDI.
PL 9-0651, ANNA RONIS, PL 9-1875, mājās AT 2-1235.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3 Ont. Tālrunis LE 5-1470.

DV FUTBOLISTI SACENTIES AR HIBERNIA IZLASI

DV futbolisti 8. septembrī, plkst. 4. p.p., Toronto Vitrova laukumā spēlēs pret Hibernia izlasi.

SACĪKSTES LIELUPĒ

Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba īpašumā Lielupe 24. augustā notika eksternās šaušanas sacensības, un jau no agra rīta tur sāk ierasties automašīnas ar sacīkšu dalībniekiem no Toronto, St. Katarīnēm un pašas Hamiltonas, lai mazliet iesildītu aci un roku pirms sacīkšu sākuma. Jaukais laiks pulcinājis kuplā skaitā arī interesentus no pašu latviešu, kā arī kanadiešu aprindām, kas visi ar dzīvu interesi seko sacīkšu norisei.

Patīkami vērot, sevišķi pie mazkalibra, kur viriem, kuru matos jau sabirusi sarma un aizmugurē palikuši pārstaigāti kaujas lauki vai ilgas mednieku gaitas, tagad šautuvē blakus, plecu pie pleca gulstas mūsu jaunā audze, lai kopīgi sacenstos šaušanas sportā. Tur, tikai 9 gadi vecais A. Leitis (Toronto) nekļūdīgi raida mērķī lodi pēc lodes, tā iegūdams savā klasē (25 jardi) 98 punktus no 100 iespējamiem. Tur 13-gadīgais G. Loja (Harriet) — 97 p. no 100 iesp. un V. Freimanis (St. Kat.) visus 100 p. no 100 iespējamiem. Tālu no viņiem neatpaliek arī E. Deklavs, Z. Vītols un citi jaunieši. Bet māla baložu šaušanā uz pārsteiguma balvu, daudzu aplausu pavadīts, ar veciem meistariem sacenšās 16 - gadīgais Varis Loja (Hamilt.).

Prieks vērot mūsu jauno audzi, ar kādu dedzību un aizrautību tā nododas šim sportam, un prātā nāk kāda Somijas ciemiņama valstsvīra vārdi: „Šaušanas sports ir katra vīrieša pienākums, un būt labam šāvējam ir savas tautas goda lieta." Un tikai dažus gadus pēc šiem zīmīgajiem vārdiem somu tauta pierādīja pasaules priekšā, ka tā savas zemes iekārotājiem par katru iegūto zemes pēdu lika dārgi jo dārgi samaksāt.

Šodien mūsu vēlēšanās būtu še, svešā zemē un apstākļos, tikai šaušanas sporta izkopšana un veicināšana mūsu tautiešos. Šim nolūkam LMM klubi savās šautuvēs jauniešiem, kas to vēlas, bez atlīdzības dod treniņiem mazkalibra munīciju ieročus un instruktorus apmācīšanai. Bez tam, ar katru gadu lielāku vēribu šim patīkamajam sportam sāk pievērst arī DV, skauti un citas organizācijas. Atliek tikai pašiem jauniešiem to izmantot...

Pāri Lielupei jau nolaidusies vakara krēsla, kad izskan pēdējie šāvieni, un kluba priekšnieks E. Šmits izdala uzvarētājiem piemiņas balvas. Ar patiesu prieku, kluba vārdā, gribētos mīļi spiest rokas visiem mazajiem draugiem - šāvējiem, kā arī tiem, kuri viņus šai sportā ieinteresējuši un ievadījuši.

Uz redzēšanos nākošajās sacīkstēs!

Ž. L.

VIEGLATLĒTI STARTĒS 15. SEPTEMBRĪ

Pēdējās plašās šīs sezonas vieglatlētikas sacensības notiks svētdien, 15. septembrī, plkst. 11.00 Sidrabenē.

Programmā: vīriešiem — 100 m, tāllēkšana, augstlēkšana, lode, disks, šķēps un veseris. Sievietēm — 60 m, 100 m, tāllēkšana, augstlēkšana, lode, disks un šķēps.

Sacensībās aicināti piedalīties visi vieglatlēti, un sagaidāms, ka dalībnieku vidū būs arī mūsu šī kontinenta izcilākais veseņa metējs Imants Mežaraups no Filadelfijas.

Nākamā vasarā aukal paredzēts Kanadas latv. vieglatlētu brauciens vienību sacensībām uz ASV. Tāpat kā šogad, arī nākamā gadā vienībā paredzēts ietilpināt krietnu skaitu spējīgāko jaunatnes vieglatlētu. Tāpēc uz 15. septembŗa sacensībām aicināti jaunatnes vieglatlēti: I. Āboltiņa, Z. Jurševska, G. Gūtmane, L. Stūre, D. Kārkliņa, M. Iberga, T. Iberga, R. Bernāne, A. Lote, S. Plīse, D. Steinharde, R. Kalniņa, V. Šķobe, J. Mangalis, V. Innus, V. Treiguts, E. Pilskalnietis, J. Andrejsons, J. Purens, R. Dadzis, J. Eglītis — viņu sasniegumi atsevišķās disciplīnās pierādīja, ka viņi jau sekmīgi dažkārt var konkurēt senioru sacensībās.

☆

Labākos sasniegumus visā brīvās pasaules latviešu vieglatlētikas mērogā reālizējušas mūsu 60-metrinieces un tāllēcējas. Pašreiz šī gada 5 labāko saraksti abās disciplīnās ir šādi: 60 m— L. Tālberga (ASV) 8,0, I. Āboltiņa (Kan.) 8,1, M. Ziņģe (ASV) 8,3, K. Gulēna(Kan.) 8,3 un L. Stūre (Kan.) 8,3 sek. Tāllēkšanā — L. Tālberga (ASV) 4,80, G. Gūtmane (Kan.) 4,76, I. Āboltiņa (Kan.) 4,72, D. Bundža (J-Zēl.) 4,60 un H. Pētersone (ASV) 4,53 m. Sevišķi krietni ir Gūtmanes un Āboltiņas veikumi tāllēkšanā. Nebūtu liels brīnums, ja 15. septembrī viņas pārvarētu 5 m līniju.

★

Toronto vidusskolu sacensībās viens otrs mūsu jaunietis izmēģinājis spēkus kārts lēkšanā. Vai jaunos kārtslēcējus interesētu, lai Sidrabenes vieglatlētikas laukums kļūst bagātāks ar kārtslēkšanas bedri un sacensībām? Dariet to zināmu, un laukuma saimnieki būs priecīgi nepieciešamās ierīces iekārtot, lai nākamā vasarā sacensību programmā varētu ietilpināt arī šo disciplīnu. Līdz šim tas nav darīts vienīgi tāpēc, ka par kārtslēkšanu trūkusi interese.

Ļoti iespējams, ka nākamās vasaras sacensību programmās būs arī barjērskrējieni.

G.

SPORTA SPĒLES ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKOS KLĪVLENDĀ

Kanadas vīriešu volejbola izlase izcīna otro reizi pēc kārtas akadēmiskās vienības Līduma ceļojošo balvu, sieviešu volejbolā drāmatiskā cīņā uzvar Kanadas vienība, bet basketbolā negaidīti sīksti cīnās Kanada, un favorizētā ASV vienība svin mazpārliecinošu uzvaru.

Sporta sacīkstes, kas bija pulcējušas pārpilnu zāli skatītāju, atklāja LSAK pārstāvis Ž. Zentiņš. Kanadas pārstāvis sacīkšu atbildīgajam vadītājam Arnoldam Ropam pasniedza sveicienam ziedu pušķi.

No ASV sportistiem runāja ALA's Sporta un fiziskās audzināšanas biroja vadītājs A. Zāģeris. Sportistu parādi vadīja Voldemārs Miezītis.

Pirmā spēlē tikās Kanadas un ASV latviešu vīriešu volejbola izlases. Diemžēl, abās vienībās nebija vairāku pamatsastāva spēlētāju. Pirmā setā nedaudz veiksmīgāk darbojās kanadieši, kas uz brīdi izcīnīja 5 punktu vadību un nobeidza setu savā labā ar 15:12. Otrā un trešā setā Kanadas sastādītā darbojās ļoti kļūdaini un pavisam nesekmīgs bija kanadiešu bloks, kas arī izšķīra šo setu ASV vienības labā ar augstu — 15:6 un 15:6 rezultātu. Arī ceturtā seta sākums ir veiksmīgāks ASV vieenībai, kas izcīnīja 7:2 pārsvaru. Tālākā spēles gaitā sevišķi sekmīgi sāka darboties kanadiešu bloks un īsā laikā rezultāts bija 8:8. Setu beidzot, kanadieši bija ieguvuši uzvaru ar 15:10. Pēdējā, izšķirošā setā, vidus daļā vadību pārņēma Kanada un uzvarēja ar 15:8. Uzvarētāju vienībā spēlēja: A. Richters, J. Cinovskis, J. Leja, A. Rāva, R. Simsons, J. Vilmanis, Z. Zamuēls. Vienību vadīja V. Galviņš. ASV sastādītā spēlēja: M. Purkalītis, S. Žmuidiņš, A. Ezergailis, O. Tamužs, V. Grīnvalds, V. Reinfelds, G. Znotiņš un A. Bārs. Vienību vadīja A. Rops.

Kanadas izlasi apsveica Akadēmiskās vienības Līduma pārstāvji Jānis Pālens un Ž. Zentiņš, un pasniedza uzvarētājiem Līduma ceļojošo balvu, ko Kanada izcīnīja otro gadu pēc kārtas.

Sieviešu volejbolā pirmo setu sevišķi sekmīgi sāka Kanadas latviešu izlase, izcīnot vadību ar 12:2 un nobeidza setu savā labā ar 15:9. Otrā un trešā setā ASV uzvarēja ar 15:8 un 15:12. Ceturtā setā Kanada jau no sākuma pārņēma vadību un uzvarēja ar 15:10. Drāmatisks bija pēdējais sets, kad ASV meitenēm uzvara jau šķita rokā, jo veda ar 10:2. Tomēr Kanadas sastādītā, sīksti cīnoties, guva punktu pēc punkta, panāca pretinieku un uzvarēja ar 15:12, reizē izcīnot galīgo uzvaru. Jāatzīmē, ka ASV vienība 20 serves ieservēja tīklā, kamēr kanadietes servējot kļūdījās tikai 7 reizes. Spēlētāju materiāls ASV vienībai ļoti labs, bet Kanadas sastādītā daudz viengabalaināka un kļūdījās mazāk, kaut arī nevarēja lepoties ar tik spēcīgām gremdēm, kādas bija zaudētājām.

Kanadas vienībā spēlēja: Z. Griķe, A. Kraukle, E. Leja, L. Moruse, V. Tētiņa, V. Viškere, D. Žulpa un H. Richtere.

ASV vienībā bija A. Upesleja, M. Tiltiņa, M. Grava, A. Dzenīte, G. Ziemele, M. Leimane, V. Medne un R. Auzenberga.

Kanadas vienību vadīja J. Leja, bet ASV vienību A. Rops.

Vīriešu basketbolā basketbola speciālisti paredzēja vieglu un pārliecinošu ASV latviešu sastādītās uzvaru, jo pārlasot vienību sastāvus, nekad ASV nebija spējusi uzstādīt pret Kanadu tik lielisku vienību. Turpretim Kanadai šoreiz bija tikai 7 spēlētāji un vairākus pamatsastāva spēlētājus aizstāja jaunie, kam vēl nav bijis izdevības spēlēt izlases pamatsastāvā. Spēles gaita bija pārsteidzoša, jo centīgie Kanadas vienības basketbolisti darbojās ļoti saskaņoti, cītīgi uzmanīja savus pretspēlētājus un bija arī veiksmīgi grozu guvēji. Pirmās 10 minūtēs kanadiešu izlases aizsargs Egils Petmanis bija jau izpelnījies 5 piezīmes un bija spiests palikt laukuma malā, taču ASV vienība nekādi nespēja atrauties un puslaiks beidzās ASV vienības labā tikai ar 33:32. Arī visu otro puslaiku turpinājās vienlīdzīga cīņa un Kanadas vienība reizēm bija arī vadībā. Puslaika beigās piezīmju dēļ laukumu atstāja A. Spricenieks, viņa vietā nāca jaunatnes spēlētājs Valdis Kauliņš, pirmoreiz iedalīts izlasē. Spēli beidzot ASV bija izcīnījusi niecīgu 7 punktu uzvaru, uzvarot ar 77:70.

ASV vienībā spēlēja G. Vītols — 11, M. Lečmanis — 4, U. Felkers — 0, G. Fricsons — 4, E. Auzenbergs — 14, E. Cielēns — 11, G. Ūdris — 5, O. Mantinieks — 0, A. Karlsons — 9, A. Bergs — 2, A. Ārens — 7, E. Ārēns — 9 un J. Tupesis.

Kanadas latviešu izlasē spēlēja: A. Richters — 20, E. Petmani — 1, J. Brikmanis — 16, V. Kauliņš — 3, A. Savickis — 19, A. Spricenieks — 3, un J. Zentiņš — 8. Kanadas vienību vadīja R. Kadiķis.

DE GOLLS . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

afriku, varētu piekrist vienai no pēdējās prasībām un izdot visus bēgļus — kā tīri politiskos, tā tos, ko Dienvidafrika sauc par sabotieriem.

Par Svazizemes, Basutozemes un Bečuanazemes atdošanu Dienvidafrikai Anglija tomēr nav domājusi un nedomā. Un, lai pārliecinātu Dienvidafrikas valdību, ka tas patiesi tā, tikai divpadsmit stundu pēc ministru prezidenta Vīvorda prasības noturēt nobalsošanas augšminētos protektorātos, angļi vienas nakts laikā no Nairobi uz Svazizemi — 1800 jūdžu tālu, pieveda kādu skotu bataljonu. Ar to gribēts panākt divas lietas — parādīt Dienvidafrikai, ka ar labu protektorātus neatdos un otrkārt, ka palīgspēku pievilkšana ilgu laiku neprasa.

PAVISAM LĒTA

atsevišķa 6 istabu māja Toronto

AUSTRUMU DAĻĀ. KAIMIŅŠ LATVIETIS.

Prasītā cena tikai $ 10.000,-.

Ļoti zema iemaksa.

Zvanīt V. MUKTAM, LE 6-0143 vai RO 7-6582.

I. JANKOVSKIS REALTOR

93½ Roncesvalles Ave., Toronto.

GRIEĶIJAS CEĻOJUMA POĒZIJA UN RPOZA

Pārnesums no 3. lpp.)

Bija arī Čīriches kamermūzikas orķestris un vairāki slaveni solisti (piemēram, pianists Svjatoslavs Richters).

Vienreizējs pārdzīvojums bija Euripida „Helēnas" izrāde Atēnu festivālā. Tamlīdzīgu uzvedumu ārpus Grieķijas nevar redzēt. Tas ir gan drusku modernizēts Euripids — bez sengrieķu aktieŗu maskām un apaviem. Salīdzinot ar moderno teātri, aktieŗu kustības bija apvaldītas, kā tas bijis sengrieķu teātrī. Galvenā vērība pievērsta deklamācijai. Sakarā ar lielisko akustiku neviens vārds neiet zudumā; arī grieķu valodas nepratēji var apbrīnot tās mūzikalitāti. Koris brīžiem runā, brīžiem dzied; savos krāsainos tērpos tas izveido brīnišķīgas, simmetriskas grupas, saista ar savām plastiskām kustībām. Skaisti ir kostīmi — sengrieķu un ēģiptiešu (Euripida lugā ir drusku pārveidota senā teika par skaisto Helēnu un Paridu, un tās darbība norisinās Ēģiptē). Viss lugas smagums gulstas uz Helēnas tēlotāju Annu Sinodinou. Pēdējā bija lieliska tēlotāja: skaista balss, āriene un kustības.

Pēc Atēnu tveices patīkama pārmaiņa apbraukāt ar kuģīti tuvējās salas. Netālu no Atēnām ir Hidras sala, kuŗa lepojas ar savām 300 baznīcām. To ir sevišķi iecienījuši mākslinieki; arī daudzas filmas uzņemtas šeit. Tālāk Moni saliņa — maza „dabas paradīze" (grieķu valdība pārņēmusi to savā pārziņā, lai saglabātu tās primitīvo dabu, un aizliegusi tur celt viesnīcas u. c.) Visur klintis, smaržīgas pīnijas, brīnišķīga zilganzaļa jūŗa, kuŗa ir tik dzidra, ka var pat redzēt dibenu. Klusums, kuŗu pārtraucot tikai cikādu sanēšana. Tālāk ir jāmin Aiginas sala, kuŗai ir bijusi diezgan liela loma Grieķijas vēturē. Pa šaurām, līkumainām ieliņām starp baltām mājiņām, vīna dārziem, palmām, autobuss ved arvien augstāk. Pašā augstākā salas vietā ir labi uzglabājies doriešu templis, veltīts Aiginas salas dievietei Afejai. No tā pasakains skats uz brīnišķīgi zilo jūru. Kuģītis brauc arī garām vēsturiskajai Salaminas salai: pie tās 480 g. pr. Kr. izšķirās Grieķijas un arī Eiropas liktenis, jo tur norisinājās slavenā jūŗas kauja starp persiešiem un grieķiem. Atēniešu bēgļi Salaminas salā pukstošām sirdīm sekoja kaujas gaitai — un grieķu uzvarai. Visskaistākais šinī braucienā tomēr ir jūŗa,— tās mainīgā krāsu rotaļa, kuŗa nav vārdiem aprakstāma. Brīžiem tās vilnīši atgādina mirdzošu, zilu safira straumi, brīžiem tā ir zaļa, brīžiem debesszila. Noriet saule; tās sārtais disks pazūd aiz salām, un jūŗas spogulis kļūst sudrabaini pelēks.

Braucienā uz salām iepazīstos ar jaunu grieķieti. Viņa ir izaugusi Amerikā, viņas vecāki ir miruši, viņai Amerikā nav grieķu sabiedrības, bet dzimtene, tās valoda saista viņu nesaraujamām saitēm: katru otro gadu viņa pavada savas brīvdienas Grieķijā — un priecājas ka nav aizmirsusi grieķu valodu.

Kas attiecas uz pašiem grieķiem, tad tik greznus tautas tērpus neesmu redzējusi nevienā zemē. Ieteiktu visiem apmeklēt Benaki mūzeju Atēnās, kur bez lieliskiem tautas mākslas amatniecības izstrādājumiem ir rezdzami visu Grieķijas novadu nacionālie tērpi. Tie ir ne tikai bagāti rotāti ar izšuvumiem, bet pārsteidz masīvās sudraba jostas un zelta kakla rotas. Ļoti krāšņi ir arī vīriešu tērpi: dažos novados vīrieši nēsā masīvas zelta un sudraba krelles.

Nobeigumā Grieķijas ceļojuma proza. Lai noklūtu Grieķijas paradīzē, ceļotājam ir jāiziet cauri šķīstīšanas ugunīm, t. i., visādām mocībām. Ieteicu visiem uz Grieķiju braukt lidmašīnā,— bet nekādā ziņā ar grieķu kuģi. Ja ceļotājs tomēr izvēlas kuģi šinī vasarā, tad ieteicu viņam braukt I klasē, t. i., ar visām iespējamām ērtībām, citādi viņam būs jācieš no neciešama karstuma kabīnēs, sliktas ventilācijas u. c. Atēnās ceļotāja mocības turpinās: neizturams karstums (dažreiz vairāk par 40° C, ēnā), nemītīgas slāpes, smagie, treknie, mums neparastie grieķu ēdieni u. t. t. Bet ēdiens ir lēts, jo vairumā restorānu valdība kontrolē cenas: pusdienas(2 ēdienus) var paēst par 25—30 drachmām (1 angļu mārciņa= 83 drachmas). Arī viņs ir lēts. Pie „mocībām" pieder arī nebeidzamās tūristu masas, kuŗi grūsta un traucē viens otru. Liekas, ka visa pasaule nolēmusi savas vasaras brīvdienas šogad pavadīt Grieķijā!..

Sākumā ceļotāju nepatīkami pārsteidz milzīgais troksnis: grieķi ir tikpat skaļi kā itālieši un labprāt pavada visu savu brīvo laiku uz ielas. Atēnas ir tipiska „nakts pilsēta": īstā dzīve tur sākas tikai vēlu vakarā.

Ir arī valodas grūtības. Ar franču valodu tur vēl arvien var labāk saprasties nekā ar angļu.

Dāmu sirdis tiksmina neskaitāmie suvenīru veikali ar grieķu rokdarbiem, mežģīnēm, īpaši austām un krāšņi izrakstītām kleitām, šallēm (stolām), oriģinālniem, tiešām brīnišķīgiem zeltā un sudraba izstrādājumiem u. t. t.

Beidzot politika! Neprotot grieķiski, nav iespējams izzināt tautas noskaņojumu. Viens no grūtākiem stāsta, ka komūnisti viņu nežēlīgi spīdzinājuši. Protams, viņš ir pret komūnismu, bet... viņš ir arī pret monarchiju un saka: „Nabadzīgajai Grieķijai ir grūti uzturēt karalisko ģimeni, to spēj tikai bagātā Anglija!" Karaliene Friderika ir nepopulāra, jo viņa ir vāciete, un viņai pārmet nacionālsociālistiskas simpatijas pagātnē.

A. A.

Diplomēta mūzikas skolotāja
AINA ZEMDEGA A.R.C.T.
MĀCA KLAVIERU SPĒLI un MŪZIKAS TEORIJU.
Sagatavo konservātorijas eksāmeniem.
Jauna mācības gada sākums 9. septembrī.
Tel. HO 6-1268, Toronto.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

LATVJU JAUNATNE...

(Pārnesums no 4. lpp.)

Vanagas, R. Spura, El. Upatniece u. c. no ASV, K. un V. Poriešu, O. Klarenieka u. c. no Kanadas atzinas pauda ieskatus par latviešu jaunatnes panākumiem, bet nevēksmēs prasija atbildību no ģimenēm un sabiedrības. Bija pat krosinājums ģimenēs iepazīstināt jauniešus ar mūsu tēvzemi un tās sasniegumiem visās nozarēs, izdot latviešu valodā angļu gramatikas grāmatu jaunatnes izlasei, mūsu atturēties no Latvijas privvalsts panākumu nepārdomātas kritizēšanas u.t.t. Sekoja tiesas prezidija amatpersonu jautājumi prokurātūras un aizstāvju liecinieciem.

Piem., prokurors J. Jauntirāns uz jautājumu ALJAs pr-dim par viņa zināšanām latviešu valodā saņēma atbildi, ka tās nepilnīgas. Jautāja, vai starptautiskās studentu sanāksmēs latviešu jauniešus pārstāvēja attiecīgām zināšanām kvalificēti jaunieši, u. c.

Prokurora prasība, tiesas gaitu beidzot, bija piespriest bargu sodu tiem jauniešiem, kas apsūdzībā atrasti vainīgi. Liecinieku atbildes pierādījušas, ka jēdziens pienākums latviešu jaunatnei esot svešs, latviešu valoda vidusvēja vai vāja, trūkstot tēvzemes mīlestības, akadēmiski izglītotie jaunieši latviešu sabiedriskā darbā ir pasīvi u.t.t.

Aizstāvis atzina, ka latviešu jaunatni nevar pilnībā attaisnot, bet noraidīja pārmetumu par kūtrumu latvisko pasākumu sekmēšanā un tēvzemes mīlestības trūkumu. Viņš arī norādīja, ka latviešu sabiedrībai jābūt lepnai uz jaunatnes panākumiem. Apsūdzētie sevi par vainīgiem neatzina.

Pēc apspriedes tiesa paziņoja spriedumu: Latviešu jaunatne ASV ir vainīga: 1. latviešu valodas nelietošanā; 2. lielākā daļa kūtra darboties līdz latviešu sabiedriskā dzīvē. Sods: aizrādījums un nopietns brīdinājums. Attaisnoja apvainojumos par pienākuma apziņas trūkumu, latviešu valodas apzinīgu kroplošanu un tēvzemes mīlestības trūkumu.

O. K.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
dabūjami
O. ANDERSONA
DELIKATESU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
120 Barton St., E., Hamilton, Ont.

45 GADI

(Pārnesums no 6. lpp.)

ar fotografijām. Tāpat izdevumā „Filatelists - numismats" netrūkst interesantu ziņu par Latvijas pastmarkām un to piedāvājumi jauniem kollekcionāriem, kā arī pamācības, kā iekārtot pastmarku kollekciju.

Gribētu vērst lasītāju uzmanību uz apstākli, ka nupat iznākušas Latvijas 45 gadu piemiņas markas, kuŗas zīmētājs ir red. A. Greblis, Tajā redzams Latvijas ģeografiskais stāvoklis starp pārējām Baltijas valstīm. Latvijas territorija apzīmēta Latvijas karoga krāsās, okupāciju par Baltijas valstīm rāda 2 melnas kāju pēdas uz sarkanbaltsarkanās karoga krāsas. Bet melnais ielogojums — sēras par zudušo brīvību.

Latvijas piemiņas markas ir divkrāsu iespiedumā, tās ir zobainas un grieztas; tās maksā $1, loksnē.

Ieteicams sūtot vēstules, tās aplīmēt ar 45 gadu Latvijas piemiņas markām, kas brīvai pasaulei atgādinātu Latvijas pašreizējo stāvokli.

Latvijas 45 gadu piemiņas markas dabūjamas pie red. A. Grebļa, 705 Saraguay Blvd., Pierrefonds, Que., Canada. Tuvākai informācijai lūdz rakstīt uz minēto adresi.

I. Norietis.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT CANADA.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

8. septembrī plkst. 11 no rīta Kapu svētki latviešu kapsētā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

8. septembrī Kapu svētki.

15. septembrī, plkst. 2 p. p. jauncejamā dievnama pamatakmens likšanas dievkalpojums — 200 Balmoral Ave.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

8. septembrī, plkst. 11 Kapu svētki.

15. septembrī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

29. septembrī, plkt. 2,30 p.p. Plaujas svētku dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma, apm. plkst. 3,30 p.p. draudzes vakars baznīcas augšējā zālē.

Bramptonā — 22. septembrī, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

8. septembrī, plkst. 10,30 no rīta dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 11 no rīta dievkalpojums pieaugušiem; plkst. 10,15 bībeles klašu stunda.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trisvienības lut. baznīcā. Oxford un Colborne St.

8. septembrī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums, dziesmu lapiņas; māc. J. Prauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā. 140 Russel Ave.

15. septembrī, plkst. 3,30 p. p. Bībeles svētku dievkalpojums, dziesmu lapiņas; māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

6. oktobrī, plkst. 2 p. p. Plaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas; māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

14. septembrī, plkst. 6 vakarā dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs.

MONTREALĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa

Šī gada 8. septembrī plkst. 7.00 vakarā dievkalp., 15. septembrī, plkst. 7.00 vakarā dievkalp.

22. septembrī, plkst. 11.00 no rīta kapu svētki.

29. septembrī, plkst. 7.00 vak. dievkalpojums.

Jauniešiem, kas vēlas iesvētīties pavasarī, jāpiesakās pie draudzes mācītāja līdz 22. septembrim.

Māc. Vlesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

15. septembrī, plkst. 2 p. p. Montreālā Presbiteriāņu baznīcā.

29. septembrī, plkst. 2 p. p. Prebiteriāņu baznīcā.

Jauniešus, kas vēlas 1964. g. maijā iesvētīties, lūdz pieteikties pie mācītāja.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3903.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītāja.